

Déli Hírlap

A bányási magyarság napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
 vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
TIMIȘOARA
 I., Bratianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történet bejegyzés száma: 83 (Dos. No. 934/1938.) Telefon: 28-10.
Dr. VARNAY ELEMÉR
 felelős szerkesztő.

Az ifju halottak forradalma

A totális háború szelleme győzött. A nyugati harctér vizei vérvörösek és vérben fürdik minden talpalatnyi föld, ahol a csata tombol. Diadalmaskodott teljességében az új rendszerű háború pusztító, irtó teljessége. A háromméretű háborúban nem maradnak megkímélt hézagok, nem maradnak reményzöld sávok, mezők, falvak, épen maradt városok. Rőt fényben világol még az éjszakai égbolt is az égő, lángoló vidékek morbid ragyogásában. Ez a háború valóban egész, valóban teljes, valóban hűséges mása az antik római látomásnak, csak milliószor szélesebb és millió gyötrellemmel telibb, mint Neró arénája. A totális háború testet öltött. Félre csuszott koronával ül irtózatosan magas, felhőkbevesző trónján a minden eddigi isteneknél kegyetlenebb háborús istenség és mozdulatlanul szemléli, hogy válik mind gyorsabbá, mint tébolyítóbbá a birok.

Az ifjak pedig elhaladnak az új istenség trónja előtt és üdvözlik: — Ave, morituri te salutant! Beláthatatlan hosszú menet, se hossza se vége, minduntalan előzőnlenek az újabb csapatok, megszámlálhatatlan seregei mindkét ellenfélnek. Mert a halál nem ismer különbséget, nem ismer ellenigazságot és ellenjelszavakat, egyformán és szaporán suhint kaszájával, akárki katonájára szegezi mohó tekintetét. Ez a háború az én háborúm, — mondja Mors Imperator, ez a háború nekem örök, engedjétek csak hozzám az ifjakat. Azokban van nekik most példátlanul gyors aratása, akikre máskor oly sokáig vární kellett, míg elaggottak, vagy megbetegedtek. Most azonban nem kell hosszú vándorútra kelnie, nem kell lakásokba, vagy kórházakba bekopogtatnia, hogy kicsalogassa az annyira szeretett életből makacszkodó áldozatát, most jönnek a félgyermekek, serdülő ifjak, erőteljes, nagyszerű férfiak és csakhamar átlépik a sötét nagy titokzatos kapu küszöbét.

Egyet lépnek és már beköltöztek a megfagyott csend birodalmába ők, akik az imént pirosuló arccal, ruganyos léptekkel jártak. Ők, akik még nem rég mindennapi munkájukat végezték, dolgoztak, szórakoztak, szerettek, nevettek és gondok közepette is oly reménykedve csüggték ezen a gyorsan eliramló életben. Az életben, amely minden gondja, megpróbáltatásai ellenére is, az ifjúság számára mindig gyönyörű. Mert nincs olyan csodálatos színpad, nincs olyan ragyogó mese, mint az ifjúkor boldog káprázata. Nincs az a szűkösség, nincs az a gond, nincs az a keserves szegénység, amely széttéphetné az életbe indulók boldog illúzióit. Ezerarcú színjáték e megnyíló szemek számára a természet, a fák, a virágok, a sugárzó Nap az ég kék boltozatán, a gomolygó báránnyelű felhők, a szívárvány. És szívárvány-nál is sokszínűbb az a tengernyi tavaszi árnyalat, a mely a zsendülő szívekben patakzik.

Micsoda rettenetes gondolat, hogy ennek az alig felkészült nemzedéknek kell öregekkel, betegekkel, halállal eljegyzettekkel szemben először megtudni, hogy mi van az élet mögött! Hogy el kellett költözniök a zord ismeretlenségbe épp nekik, akik még alig izlelték meg a lét zamatait. Ott fekszenek holtan. Vannak, akiknek már a testük sincs meg, mert darabokra tépte a gránát. Vannak látszólag sértetlenek, akiknek arca mégis ott hordozza márványba dermedt vonásain a legelképzhetlenebb szenvedést. Vannak jóformán gyermekek, akik még most is mintha sikoltanának: — az istenért gyere anyám, segíts! Vannak olyanok, akik mintha élnének, halálnának: vannak olyanok, akiknek ajkuk még nyitva, mintha csak suttognának. De senki sem érti már meg közlünk ezt a halk mondatot, mert minden érzékünk számára áthatolhatatlan fal van az eleven hús, az élet és a megdermedt csontok, a halál között.

Mi már nem értjük meg ezeket a szavakat. Csak

egymással beszélgethetnek ők, az elesett ifjak, a tömegsírban. Vajjon mit mondhatnak egymásnak? Micsoda szörnyű párbeszéd és tanácskozások folyhatnak ott minden becsúgytól, szenvedélytől, gögös frazeológiától távol a sírban, az egyetlen végérvényes változatlan valóságban. Főnt a föld felett még folyik a gyűlölködés harca, de ott lent a mélyben már egybe fonódnak a csontkezek. Éppen úgy, mint az elmúlt nagy világháború után, amelynek

folyamán szintén az ifjúságnak kellett magát feláldoznia. Százerek hullottak már el, most is milliókba menjen a tét, vagy még sokkal több millióba? Európa egész ifjúsága költözzék majd végül tömegsírba? Meddig tartson még ez? — kérdik a halottak. Zúgnak, zendülnek már a sírok is. S borzasztó lesz a történelmi végzet itélőszéke, ha majd minden ágyúkat túlharsogva elvesztett életét számon kéri az ifjú halottak forradalma. (Flaneur.)

Német csapatok behatoltak Páris egyik külvárosába

Menekül a francia főváros lakossága változatlan hevességgel tombol az óriási csata. — A francia és angol vezérek tanácskozása

A Radar hírszolgálati ügynökség jelentése

A vezéri főhadiszállásról jelenti a német hadseregparancsnokság:

A június 5-én a La Manche csatorna és a Laontól délre elterülő vidék között megindított támadás teljes sikerrel járt.

Az úgynevezett „Weygand” védelmi vonalat birtokunkba kerítettük. A visszavonuló ellenséget több helyen szétszörtük. A megmaradt ellenséges hadseregek súlyos veszteségeket szenvedtek és a Szajna alsó folyásától keletre szorítottuk vissza.

A német csapatok elfoglalták Rouen városát. Párisból északnyugatra csapataink több ponton átlépték a Szajnát.

Saint Valery sur Manche közelében egy ellenséges csoportot megsemmisítettünk. Párisból északnyugatra a német hadosztályok az Oise mentén

20 kilométerre állnak a francia főváros előtt és a Senlis közelében húzódó megerősített vonalaknál. Compiègne — az 1918-as szégyenteljes fegyverletételi diktátum színpada — és Villiers Cotteret városát a német csapatok elfoglalták. Erős német csapatok széles frontszakaszon elérték a Marne folyót. Június 9-én a Meuse folyón és az Oise-Aisne csatorna között a német csapatok újabb hatalmas támadást indítottak és heves harcok után legyőzték és visszavonulásra kényszerítették az ellenséget.

Újra a visszavonuló hadsereget

A Német Távirati Iroda mértékadó katonai körökből szerzett értesülései alapján a következőket jelenti: A jobbszárnyon és a német támadás központi frontjával szembenálló francia hadsereget legyőzöttnek lehet tekinteni. A visszavonuló ellenséget szűnet nélkül üldözik és a német csapatok Párisból északnyugatra és északkeletre 60 kilométernyire állanak.

Ebből az irányból az utánpótlás most már lehetetlenné vált. Elkeseredett harcok folynak a balszárnyon Rheims és az Argonneok között és a német nyomás eredménye rövidesen itt is meg fog mutatkozni.

A német csapatok bevonultak Reims városába. A Champagne vidékén a németek átlépték a Suippes folyót. A franciák elkeseredett ellentámadása ellenére sem tudták csapataink előnyomulását meggátolni. Az újabb hadműveletek során az ellenség rengeteg halottat, sebesültet, foglyot és hadianyagot veszített, amely hadianyagnak a felértékelése egyelőre lehetetlen. A német légi haderő, amely nagy mértékben közreműködött a sikeres támadásoknál, tegnap tovább folytatta együttműködését a szárazföldi csapatokkal, majd újból támadta Le Havre kikötőjét, valamint csapatszállító hajókat. A légi haderő jelentős sikereket ért el. Hét szállító hajót elsüllyesztettünk, ezek között egy 5000 tonnás, más tíz szállító hajót, körülbelül 10—15 ezer tonna úrtartalommal használaton kívül helyeztünk. Több hajón tűz ütött ki. Az elmúlt éjszaka folyamán ellenséges repülőgépek újból elrepültek Nyugat-Németország felett és az egyik város központjára gyújtóbombákat dobtak. Angol repülőgépek megtámadták a norvégiai kikötőket. A támadó 12 ellenséges repülőgép közül három vadászrepülőgépeink, egyet pedig légvédelmi tüzésünk lőtt le. Az elmúlt nap folyamán

az ellenség 59 repülőgépet és három léggömböt veszített.

Három német gép hiányzik.

Berlinből jelentik: A Stefani-ügynökség tudósítója az egyik Rajna-menti helységből közli, hogy mértékadó katonai körök megállapítása szerint a franciák a nyugati fronton több, mint 100 ezer halottat és sebesültet és közel 80 ezer foglyot veszítettek.

SZÁZ HADOSZTÁLYT DOBTAK HARCBA A NÉMETEK.

A Havas ügynökség a következőkben ismereti a katonai helyzetet: A németek nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy gyors döntést érjenek el. Éppen ezért száz hadosztályt vetettek harcba a Szajna

alsó folyásától az Argonne vidékéig. A Maginot-vonalban nem volt semmi tevékenység. A németek a száz hadosztályon kívül elszállították Németországból az összes páncélos erőket.

A harctéren még kiképzésre használt tankokat is lehetett találni. Előrehaladásuk ellenére a németeknek nem sikerült áttörni a védelmi vonalakat. A harctéri helyzet egyébként a következő: A német csapatok hétfőn megközelítették a Szajná. Kedden az ellenséges csapatok Rouen és Vernon között megkísérelték a folyón való átkelést. Eme kísérletük főképpen Louvriers közelében volt a legerősebb. A németek a folyón történő átkelésnél

mesterséges füstfelhőket terjesztettek.

Csapatunk erélyesen ellenállottak az átkelési kísérleteknek és Vernon közelében ellentámadásba mentek át, hogy a folyóba szorítsák a Szajná átkelt ellenséget. Oise vidékén a francia hadsereg főparancsnokság elhatározta, hogy csapatainkat visszavonja Páris védelmi vonalaiba.

Senlis közelében heves harcok folynak. A németek az Aisne folyótól délre előrenyomulnak. Csapatunk visszavonultak a Chateau-Thierry-Meaux vonalra. A németek Reim irányába fejtenek ki nyomást, hogy a várost elfoglalják és jelenleg több gyalogos és két páncélos hadosztállyal haladnak a város irányába. A Reimsért folytatott harc eddig nekünk kedvez. A németeknek nem sikerült áthaladniuk az Attivny vonalon. Az Alpok vidékén egyetlen támadás sem volt. Franciaország Nizza környékén és az Alpok hátságjánál erődítményekkel bir, ahol csapataink ellen tudnak állni minden bevonulási kísérletnek.

WEYGAND KI AKARJA MERITENI AZ ELLENSÉG ERŐIT.

A Reuter iroda katonai szakértője a következő helyzetképet közli: A Párisért folyó ütközet hevesége

napról-napra növekszik.

A francia főparancsnokság nagy észszerűségről tett tanúságot, amikor megmentette az útvonalakat a menekülők által való elárasztásról, mert a flandriai háborúban bebizonyosodott, hogy a német harcikosik és ejtőernyősök a polgári menekültek tömegét használta fel arra, hogy közelükben támadásokat indítsanak. Páris környékén nem lesz ilyen alkalmuk a németeknek.

Weygand tábornoknak az a célja, hogy kimerítse az ellenfél erőit,

még akkor is, ha ennek a célnak az elérésére újabb teret kell átengedni a német egységeknek. A gyors francia ellentámadások csökkentik a német csapatok áttörő erejét. A francia hadsereg nyolc nap óta kivételes megerőltetésnek van kitéve, de minden jel arra mutat, hogy

angol megerősítő csapatoknak volt idejük arra, hogy elfoglalják állásaikat.

Ilyen súlyos helyzetben bármilyen csekély tartalékerő döntőleg befolyásolhatja az ütközet sorsát. Nyilvánvaló, hogy Weygand tábornok és a francia hadsereg megőrizte önbizalmát és az előnyomuló ellenség mindenütt megerősített állásokkal találja magát szemben, ami akadályozza előrehaladását. A németeknek minden tényérnyi földért meg kell küzdeniük és valószínű, hogy súlyos veszteségeket szenvednek.

PÁRIS NYILT VÁROSNAK NYILVÁNTJAK.

Párisból jelentik: A Reuter iroda írja, hogy a francia főváros lakossága nagy tömegekben hagyja el lakóhelyét.

Az üzletek nagy részét bezárták, a bankok azonban nyitva maradtak. A város védelmén munkálkodó egyének gyorsított ütemben végzik a védelmi előkészületeket. Páris utcáin teljes rend és nyugalom uralkodik. A középületeket felfegyverzett őrök védik. Az élelemmel való ellátás biztosítva van.

A legújabb jelentések szerint a Szajna mindkét partján előre nyomuló német jobbszárny csapatai a francia ellenállást megtörtte és elfoglalta Páris egyik külvárosát, St. Denist.

Hír szerint a francia hadvezetőség mégis elhatározta, hogy Páris nyilt városnak nyilvánítja. Ezért a francia főváros katonai parancsnoka rendeletet adott ki, hogy minden katonaköteles férfi 17 évestől 60 éves korig sürgősen hagyja el Páris körzetét.

A főváros rendőrségének becslése szerint szerda délig

egy millió ember hagyta el a francia fővárost.

A gyári munkások és a nemzetvédelmi szolgálatosok változatlanul dolgoznak.

Párisból jelentik: Hering tábornok, Páris katonai kormányzója kijelentette, hogy Páris védelme nem képez elszigetelt hadászati műveletet, mert az beleilleszkedik a francia hadsereg védelmi tevékenységének keretébe.

ANGOL REPÜLŐTÁMADÁS NÉMET FELVONULÓ CSAPATOK ELLEN.

Londonból jelentik: Az utolsó 24 órában az angol repülők bombázták az ellenség külső vonalait Rouen és a Szajna irányában. Ezenkívül bombázták a Maas átkelő pontjait is. A Franciaországban állomásozó angol vadászgépek védelmi őriáratuk alkalmazásával öt ellenséges gépet lelőttek, hét saját gép hiányzik. Norvégia fölött olajtartányokat és kőolajfinomítók épületeit bombázták az angol repülők.

CHURCHILL ÉS REYNAUD TANÁCSKOZÁSAL

Londonból jelentik: A tájékoztatási minisztérium közli, hogy Churchill miniszterelnök, Eden hadügyminiszter és Dill vezérkari főnök társaságában kedden és szerdán Franciaországban találkozott Reynaud miniszterelnökkel, Pétain marsallal és Weygand tábornokkal. A megbeszélések folyamán teljes megegyezésre jutottak a katonai helyzettel kapcsolatban fogantatandó intézkedések terén.

AGYONLÖTTÉK A VOLT FRANCIA LÉGÜGYI MINISZTERT.

A Német Távirati Iroda jelenti Madridból: Pierre Cot volt francia légügyi minisztert a repülők elhurcolták lakásáról és a városon kívül agyonlőtték.

A olasz háború második napja:

Légi ütközetek Északafrikában

Repülőtámadás Malta ellen. — Olasz csapatok behatoltak angol és francia Szomália területére Abessziniában is fellángolt a harc

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

A Stefani ügynökség közli az első olasz hivatalos harctéri jelentést. Ezek szerint június 11-én éjfélkor az olasz szárazföldi, tengeri és légi haderő előre megállapított teljes felsorakozása befejeződött. A királyi légihaderő bombavető gépei vadászkielőkészítéssel kíséretében 12-én a hajnali órákban és naplementekor heves bombázást hajtottak végre Malta sziget katonai berendezései ellen, ahonnan kétségtelen eredmények után sértetlenül tértek vissza tá-

maszpontjaikra. Ugyanakkor más egységek felderítő repüléseket végeztek az északafrikai kikötők felett. A chirenejkai határszakaszon a brit légi haderő támadó kísérletét visszautasították és két ellenséges repülőgépet lelőttek.

Londonból jelentik: Az olaszok tegnap délután hat ízben intéztek légitámadást Malta ellen. Délután újabb támadás volt, amikor a légelhárító tűzértség egy második repülőgépet is lelőtt.

Légiriadó Milánóban

Londonból jelentik: Az angol légügyi minisztérium jelenti, hogy brit katonai repülő egységek a keddről szerdára virradó éjszaka felderítő repülést végeztek Északolaszország felett és egyes katonai jellegű célpontokra bombákat vetettek. Bombatámadást vezettek ezenkívül az olaszok keletlibiai és a keletafrikai csapatösszevonásaik ellen. Ezt a bombázást az északafrikai angol haderő egységei hajtották

vége, amelyek az Északafrikában levő Nairobi-ból indultak el és bombázták a Kenia felé eső etiopiai határt és valamennyien visszatértek támaszpontjukra.

Szerdára virradó éjszaka két ízben rendelkeztek el Milánóban légvédelmi riadót. Az egyik éjszaka 2 és 3 óra között volt, míg a másikat 4 órakor rendelték el és ez reggel fél 6 óráig tartott.

Megkezdődött a gyarmati háború

Kairóból jelentik: Az angol légihaderő kedden több támadást hajtott végre ellenséges repülőgéptámaszpontok ellen és benzinkraktárakat is bombáztak Keletafrikában. A Libia keleti részén létesített légi támaszpontok fenyegetik elsősorban Egyiptomot és a nyugati sivatagot. Az olasz gépek éppen felszállásra készültek, amikor elpusztították őket. Tüzek támadtak és egy benzinkraktár teljesen leégett. Az angol repülőket léghárító ágyúk támadták és felszálltak az olasz vadászgépek is, de megállítani nem tudták a támadást. Olasz Keletafrikában az Asmara melletti légi kikötők gépeit és hangárait támadták meg és több bombatalálat érte ezeket a hangárokat. A támadásokból három angol gép nem tért vissza.

Angol lapjelentések szerint olasz csapatok betörték az angol és francia Szomáli több helyén. Az angol elővédék a Djibutiba vezető vasútvonalat több helyen megrongálták és a hidakat lerombolták. A Földközi tenger nyugati részén szintén megkezdődtek a hadműveletek.

DÉLAFRIKAI REPÜLŐK TÁMADÁSA ABESSZINIÁBAN.

A Reuter ügynökség jelenti, hogy a Délafrikai Unió nehéz bombázó légitámaszpontja

támadta a nagyobb etiopiai katonai célpontokat és bőségesen bombázta azokat. A támadás nagy károkat okozott a katonai épületekben. Az egyik bomba egy nyitott hangárt eltalált, amely telve volt katonai járművekkel.

A bombázást a repülők 250 méternyi magasságból hajtották végre. Valamennyi bombázó repülőgép sértetlenül tért vissza támasz helyére.

Pretoriából jelentik: Smuts tábornok-miniszterelnök rádóbeszédében bejelentette, hogy a Délafrikai Unió háborút üzent Olaszországnak

és hozzátette, hogy az ország biztonsága az új helyzet következtében veszedelembe került. Ezért a Délafrikai Uniónak fel kell készülnie a védekezésre, amely észak felől fenyegeti.

UMBERTO TRÓNORÖKÖS KIÁLTVÁNYA.

A Stefani ügynökség jelenti: A piemonti herceg, az olasz szárazföldi haderő felügyelője kiáltványt intézett a gyalogos hadosztályokhoz. A trónörökös kiáltványa a következőképpen hangzik:

„Az ünnepélyes óra elérkezett. Tántoríthatatlan bizalommal és a mult dicsőségeinek hősiességében haladjatok Olaszország cél-

CAPITOL MA APOLLO

Egy hercegnő áma

Káprázatos, hatalmas, feledhetetlen technicolor világatrakció. A főszerepekben:

SHIRLEY TEMPLE,
RICHARD GREENE, ANITA LOUISE

NANETTE

Kitűnő zenés német vigjáték.

A főszerepekben:

JENNY JUGO,
Hans SÖHNER, Albrecht SCHÖNHALS

kitűzése felé, amelyeknek megvalósítását senki sem akadályozhatja meg. A haza még fényesebb dicsőséget vár tőletek, akik bátrak, vakmerők vagytok. Eljen Olaszország királya és császára, eljen a Duce."

Umberto tábornok az alanti sürgönyt intézte a Ducehoz:

A nyugati hadsereg katonái a győzelmet tartva szem előtt, megújítják a haza fáradhatatlan sorsokovácslójának tett fogadalmukat és bátran fognak küzdeni, hogy előnyomuljanak ismét a régi római légiók útján.

A Duce válasza így hangzik:

Köszönetemet fejezem ki Fenségednek üdvözléért, amit viszonzni kívánok úgy Önnek, mint a parancsnokságom alatt álló csapatainak. Biztos vagyok abban, hogy fogadalmukat be is fogják váltani.

A BALKÁN NYUGODT.

A Popolo di Roma ira, hogy Olaszország belépése a háboruba sem meg nem lepte, sem nem nyugtalanítja a dunai és Balkán államokat. A Duce nyilatkozata és figyelmeztetése Svájcnak, Jugoszláviának, Görögországnak, Törökországnak és Egyiptomnak örvendetes eredménnyel járt a semlegesek között, amelyek a francia-angol nyomás alatt állanak.

EGYIPTOM FONTOS ELHATÁROZÁSOK ELŐTT.

Kairóból jelentik: Az egyiptomi parlament szerdán összeült. Az ülésen a kormányelnök nyilatkozott Olaszország háboruba lépésével előállott helyzetről.

Az egyiptomi parlament rendkívüli ülést tart, mielőtt határoznának Egyiptom magatartásáról Olaszországgal kapcsolatban.

Kairóból jelentik: A Reuter-iroda közli, hogy egyiptomi mértékadó körökben az Olaszországgal való diplomáciai viszony megszakítására készülnek.

A Reuter ügynökség jelentése szerint hivatalos egyiptomi körök kijelentették, hogy Egyiptom kétségtelenül meg fogja szakítani a diplomáciai kapcsolatokat Olaszországgal.

A Gazetta del Popolo az egyiptomi határról érkező jelentést közöl arról, hogy

az angolok Egyiptomban államesinyt akarnak végrehajtani,

le kívánják tartóztatni a miniszterelnököt és Ugy Marsi lemondott vezérkari főnököt. Fel akarják függeszteni az alkotmányt és a király jogait is korlátozni kívánják. Kairóban súlyos nézeteltérések támadtak az angol és egyiptomi hatóságok között, mert az egyiptomiak Kairót nyílt városnak kívánják nyilvánítani.

ROKONSZENV TŰNTETÉS A MAGYAR KÉPVISELŐHÁZBAN.

Budapestről jelentik: A Magyar Távirati Iroda közli: A képviselőház keddi ülésén Magas-házy kormánypárti képviselő beszédet tartott a Németország melletti háboruba lépésről és a következőket jelentette ki:

— Magyar lelkekkel a német-francia front felé szállok, ahol a németek győzelmet győzelem után aratnak és Olaszország felé, ahol Mussolini megindult, hogy a fasiszta ideát győzelemre vezesse.

A képviselőház tagjai felállva ünnepelték Mussolinit, Hitler és Horthyt. A szónok ezután kijelentette, hogy ha szükséges, Magyarország a sírig követi a tengelyt, amelyhez adott szava köti.

OLASZORSZÁG SAJÁT AKARATÁBÓL ÜZENT HADAT.

A Stefani-iroda jelenti: A német sajtó a legteljesebb mértékben elismeri, hogy Róma szabad akaratából hozott határozatot. Ez történelmi tény, mert Németország sohasem kérte az olasz beavatkozást és Olaszország mindenkor tiszteletben tartotta a német kormánnyal kötött egyezményeit és maga választotta meg a beavatkozás időpontját. A német kormánnyal a nagy franciaországi csata megkezdése előtt köztették Olaszország beavatkozási szándékát. Másrészt a nyugaton folyó háború eseményei nem voltak befolyással a szövetségeseknek Olaszország ellen tett intézkedéseire, sőt az angol tengerészeti hadihajóinak számát még növelték is a Földközi-tengeren.

A HAZA NEM TÉRHETŐ OLASZ HAJÓKAT SAJÁT LEGÉNYSÉGE SÜLLYESZTI EL.

Madridból jelenti a Német Távirati Iroda, hogy a General Lasarriere nevű francia szállító hajót egy olasz tengeralattjáró üldözöbe vette és a hajó Alicante kikötőjében keresett menedéket. A hajón 200 szenegál katona tartózkodott, akiket Oranból Marseillebe szállítottak. A spanyolok a katonákat internálták.

Londonból jelentik: Durbanból érkezett jelentés szerint a 8000 tonnás Gerusalem és a 7500 tonnás Timano gőzösöket saját legénysége a kikötőből való távozás után elsüllyesztette.

Londonból jelentik: Szerda délelőttig 40 olasz kereskedelmi hajót fogtak el a szövetségesek, illetve azok egy részét saját legénysége elsüllyesztette.

AZ ANGOLOK A NÉGUST AFRIKÁBA KÜLDIK.

Buenos-Ayresből jelentik: Az argentin kormány bejelentette semlegességét az Olaszország és a szövetségesek közötti konfliktusban. A kormány megállapította azt is, hogy a háború kiterjedése még inkább veszélyezteti a hajózást és ezért megtiltotta, hogy az Argentin gőzösök Európa felé induljanak.

Rómából jelentik: A francia és angol quirináli nagykövetségek személyzete tegnap este elhagyta az olasz fővárost. Úgyanezzel a vonattal utaztak el a francia és angol újságírók is.

Stockholmból jelentik: A Stockholm Tidningen londoni jelentése szerint angol körökben

Ellenzéki politikusok élesen bírálják Rooseveltt politikáját

Amerika nem olyan erős, hogy háboruba léphetne

A Német Távirati Iroda jelenti: Dewey, az amerikai köztársasági párti elnökjelölt kijelentette, hogy Rooseveltt elnök charlottenvillei beszéde több volt, mint nyugtalanító. Rooseveltt beszédében olyan hangnemet használt, mintha hadviselő állam feje lenne, elfelejtve, hogy az Egyesült Államok nincsenek felkészülve a háborúra. Ha Roosevelttnek tényleg az a célja, hogy Amerikát belesodorja az európai konfliktusba, úgy mondja ki nyíltan, mert ez olyan kérdés, amely felett csak az amerikai nép jogosult határozni.

A Német Távirati Iroda jelenti: Nye szenátor egy értekezleten éles bírálatban részesítette Rooseveltt elnök politikáját, mert olyan légkört teremt, mint 1917-ben volt, amikor az Egyesült Államokot háboruba sodorták. Nye szenátor kijelentette, hogy az Egyesült Államok összetévesztik Amerika érdekeit a nyugati hatalmak gazdasági érdekeivel és ha Amerika finanszírozza ezt a háborút, akkor az naponta egy milliárd dollárba kerülne.

AMERIKA 50 MILLIÓ DOLLÁRT AD AZ EURÓPAI VÖRÖS KERESZTNEK.

A Német Távirati Iroda jelenti: Az United States Company jelenti, hogy a hadügyminisztérium cserealapon 37.6 millió dollár értékű municiót, felszerelést és ágyukat ajánlott fel a nyugati hatalmaknak. Az ellenértéket későbbi szállításokkal fogják kiegyenlíteni.

A szövetségesek bevasárló bizottsága arra kérte az amerikai kormányt, hogy közölje vele azt a hadianyagmennyiséget, amelyet a száraz földi hadseregtől és haditengerészettől, mint főlötséget megvásárolhatnak. Az amerikai kormány válaszáat mára várják.

Washingtonból jelentik: A szenátus 67 szavazattal 18 ellenében magáévá tette Roosevelttnek azt a kérését, hogy a hadsereg tulajdonában levő bizonyos régi puskákat és ágyukat áruba bocsássák a szövetségesek számára.

Washingtonból jelentik: Rooseveltt köztársasági elnök a kongresszushoz levelet intézett, amelyben 50 millió dollár megszavazását kéri az európai menekülteket segélyező Vörös kereszt számára.

REJTÉLYEK A WASHINGTON HAJÓ KÖRÜL

Washington. A Reuter-ügynökség jelenti: Egy ismeretlen nemzetiségű tengeralattjáró a Washington nevű hajót — amely, mint ismeretes, az amerikai állampolgárokat viszi haza — megállította a nyugati hosszúság 12. fokánál és 50. percénél és az északi szélesség 42. fokánál és 12. percénél. A tengeralattjáró parancsnokának rendeletére már meg is kezdték a mentőcsónakok bebocsátását, amikor a bűvárhajó kapitánya megváltoztatta parancsát és ezeket mondotta:

— Azt hittem, hogy más hajóval állok szemben, — folytassák útjukat.

A hajó ezután elindult, később azonban egy másik tengeralattjáróval találkozott, amely azonban nem állította meg. A Washington parancsnoka telefon útján közölte élményeit Newyorkkal. Eszerint az első tengeralattjáró ilyen parancsokat adott: „Megállni!” A máso-

azt tervezik, hogy a négust Afrikába küldik azal a feladattal, hogy akciót indítson Olaszkelet-afrika ellen.

A török köztársaság elnöke visszaérkezett Tráciából Ankarába. Megérkezése után azonnal összeült a török minisztertanács, hogy megvizsgálja azt a helyzetet, amelyet Olaszország háboruba lépése teremtett.

ALBÁNIA IS HADBAN ÁLL OLASZORSZÁG ELLENÉVEL.

A Stefani-ügynökség jelenti, hogy rendelet jelent meg, amely szerint Albánia is hadbanáll mindazokkal az országokkal, amelyekkel Olaszország. Mussolini, az olasz hadsereg főparancsnoka fogja vezényelni mindazokat a hadosztályokat is, amelyek esetleg Albániában működnek.

A Stefani-ügynökség jelenti: Madrid lakossága kedden felvonult a főuccákon és így kiáltott: „Gibraltár a spanyoloké!” — majd pedig a tüntetők az olasz nagykövetség épülete elé vonultak és sokáig éltették Olaszországot, a Ducet és a spanyol-olasz barátságot.

dik parancs ez volt: „Haladjatok rendkívül lassan, nehogy megtorpedózzam a hajót!” A harmadik parancsban elrendelte az utasoknak és a legénységnek mentőcsónakokba való szállását és erre 10 pernyi időt adott. A Washington kapitánya több ízben jelezte, hogy amerikai hajót vezet, míg végül engedélyt kapott az út folytatására.

MOZGALOM A JOHNSON-TÖRVÉNY FELFÜGGESZTÉSÉÉRT.

A Reuter iroda jelenti, hogy az Egyesült Államok hadvezetősége ki fogja szolgáltatni a szövetségeseknek egy amerikai fiatalember legújabb felfedezését, egy bombairányító készüléket, melynek segítségével 3000 méter magasságból könnyen eltalálható egy hordó nagyságu célpont.

Newyorkból jelentik: A Reuter ügynökség írja, hogy az a bizottság, amely a szövetségesek által igyekszik megvédeni az Egyesült Államokat, kedden több ezer ajánlatot kapott. A bizottság munkáját maga Rooseveltt elnök is nem egy ízben dicsérte. A beérkezett ajánlatokban indítványozzák, hogy a rendelkezésre álló repülőgépeket, ágyukat és hajókat haladéktalanul adják át a szövetségeseknek. A bizottság azt kérte, hogy vonják vissza a semlegeségi és a Johnson-féle törvényt, hogy ezáltal a szövetségesek megsegítésében ne álljon be fennakadás. Ugyancsak kérték annak a törvénynek a visszavonását, amely megtiltja az amerikaiaknak, hogy a szövetségesek oldalán küzdjenek.

CORSO mozi

Ma premier!

Wallace Beery

teljesen újszerű alakításával

A vén betyár

Rendkívül drámai erejű vigjáték

Paramount - háborus journal

Előadások 3, 5, 7 és 9.15 órakor.

Hogyan zajlik le a ma háborúja?

A költő ötven éves

A most folyó háborúban a legkülönfélébb fegyverek vannak használatban.

A hadsereg legtávolabbi sújtó ökle a légi haderő. Száz és száz kilométer távolságra fekvő katonai célok elleni támadásaival meg tudja bémítani az ellenfél hadviselési erőforrásait, a felvonuló hadsereget még saját országában a legnagyobb távolságokon megzavarja, a felvonulási utakat, vasutakat használhatatlanná teszi, az utánpótlást megnehezíti, szóval, már akkor súlyos nehézségeket és veszteségeket okoz az ellenfélnek, amikor a tulajdonképpeni harc még meg sem kezdődött. A légi erő azonban még ezzel nem fejezte be működését. A harc minden fázisából kivieszi a maga részét harci-, zuhanó-bombázó és csatarepülőgépeivel.

Közelebb jutva az ellenséghez, megkezdik tevékenységüket a tűzérő nehéz vasúti, vagy beépített ágyú. Ezek 30—50, sőt több km. távolságra fekvő közlekedési vonalakat, csapatgyülekezőhelyeket, raktárakat, magasabb parancsnokságok székhelyeit tartják tűz alatt. Tűziük célja nem annyira az ellenfél megsemmisítése, mint inkább állandó zavar- és pánikkeltés, a bizonytalanság érzésének fenntartása az ellenfélben és így erkölcsi ellenállóképességének felmorzsolása.

Ahol erődvonalakat kell támadni, ott a nehéz és legnehezebb, 21—42 cm.-ig terjedő űrmérettel bíró tarackoké és mozsaraké a szó. Ezeknek 130—1000 kg. súlyú lövedékei elsősorban alkalmasak páncél- és betonerődök szétzúzására. Kiválóan fontos szerepet játszanak az erődök elleni harcban a zuhanó bombázó repülőgépek.

A kisebb tábori erődítések és a szabadon mozgó élő célok megsemmisítése a közepes (15 cm. körüli) és a könnyű (7.5—10.5 cm. körüli) tűzérő feladata. A tűzérőnek ez a fajta hivatott a gyalogságot a harcban támogatni, részben az ellenséges gyalogság lefoglalásával, részben az ellenséges tűzérő megbénításával. Feladata továbbá a támadásra induló ellenséget összpontosított tűz alá venni, hogy a támadás már a kiindulási állás elhagyása után, de legkésőbb a saját első vonalak előtt összeomoljon. E feladat végrehajtása a gyalogság és tűzérő legszorosabb együttműködését kívánja meg.

A tűzérő tűz által lezárt területeken azonban mindig akadnak oly részek, amelyek különböző körülmények folytán továbbra veszélyeztetettek. Ezeknek a fensúlyoknak tűzzel való lezárása a gyalogság különféle fegyvereinek feladatkörébe tartozik. A tűzérő tűz készítésére elsősorban az aknavetőket használják, amelyeknek lövedékhatása a tűzérőhöz hasonló. A saját állások előtti terület tűzzel való elárastásában a géppuskák játszzák a lefontosabb szerepet. Egy-két jól elhelyezett és bátor szívű

legénység által kezelt géppuska túlnyomó ellenséges erők jól elkészített támadását is meg tudja akasztani. A géppuskák tűzét a golyószórók egészítik ki.

Vannak olyan helyek, — árkok, mélyedések, — amelyek ellen a géppuskák és golyószórók tüze hatástalan, a tűzérő és aknavető pedig nem vehetik tűz alá, mert ezáltal a saját csapatok is erősen veszélyeztetve lennének. Az ilyen helyeken tartózkodó ellenség leküzdésére a gránátvetőket használják.

A puska a mai harcban már csak a legkisebb távolságon vívott harcban a puskán és szuronyon kívül a géppisztoly, lángvető, kézi gránát, pisztoly, rohamkés és egyéb mindenféle ütő- és vágószerszámok viszik a főszerepet.

Mindezekből kitűnik: a harcmező tűzzel úgy elárastható, hogy azon átjutni a lehetetlenség-gel határosnak látszik. Szükség van tehát olyan eszközre, melynek segítségével lehetőleg sértetlenül juthassunk az ellenség közelébe. Ez az eszköz a harcokosi, mely páncélozása révén érzéketlen a gyalogsági és géppuskatűzzel, valamint a tűzérő löszerepezzel szemben. A harcokosi az ellenállási góccokat részben fegyverrel (ágyú, géppuska), részben egyszerű legázolással harcon kívül helyezi és így lehetővé teszi a saját gyalogság előrejutását.

A megtámadott fél természetesen erélyesen védekezik a harcokositámadások ellen. A megfigyelt harcokosgyülekezőseket légi erőkkel és tűzérővel tűz alá veszi, ugyanígy cselekszik a támadás kibontakozása alatt. A légi erők és tűzérő tüzeben azonban a harcokosi csak aránylag csekély része pusztul el, a többit a gyalogságnak kell saját fegyvereivel elbánnia. A harcokositámadás közvetlen elhárítására páncéltörő ágyúk, páncéltörő, vagy nehéz puskák állnak a gyalogság rendelkezésére, de igen hatásosan közreműködnek az első vonalakba előrevont egyes lövegek, továbbá a légvédelmi lövegek is.

A páncéltámadás elhárításának első alapfeltétele az elhárítófegyverek helyes alkalmazásában rejlik. Csak akkor lehet e fegyverekre számítani, ha jelenlétükről az ellenségnek nincs tudomása. Ez azt jelenti, hogy e fegyvereknek mindaddig hallgatniuk kell, amíg a páncélosok támadásra nem indulnak. Ha idő előtt megszólalnak, elárulják magukat és ezzel magukra zúdítják az ellenség tűzét és megsemmisülnek, mielőtt feladatukat teljesíthették volna.

A fenti két csak hézagosan mutatja, hogy mi mindegyik fegyvereket alkalmaz a korszerű hadsereg. Vannak ezenkívül még különféle fegyverek, melyek mibenlétét részben még titok homálya fedi.

Reményik Sándor, Erdély nagy magyar költője ötven éves. Ennek az áldott földnek a szülőtte, ennek a hegyeit, völgyeit, vizeit és mezőit énekli meg az ő tiszta és éterien átfinomult lírájával már három évtizede. A jelentős évforduló alkalmából a kolozsvári Minerva kiadó vállalat kihozza Reményik Sándor új verskötetét, amelynek különös, de sokat mondó címe: „Magasfeszültség”. Valahogy megállítja és meggondolkztatja az embert ez a cím. Magasfeszültség... Miért éppen ez a szakkifejezés, amely a modern technika szótárából való? A versek, amelyek mint drágakövek csillognak a könyv oldalain, megadják a választ. Reményik Sándor lelke tele van magasfeszültséggel és ez az árammal telített agy, szív és lélek utat kér. A villamosság szebbnél szebb új versekben szikrázik, ezekből közülünk itt egyet, talán az új termés legdusabb kalaszát:

ÉRIK

Érik az anyatestben a gyermek,
Akit majd úzó viharok vernek.
Aki tengert sír és kurtát nevet
És vihart arat, mert szelet vetett.
Ha lány lesz — talán férfi hagyja el,
Ha fiú — talán frontra menetel.
S jegyese lesz a vének, a vének!
Anyatestekben magzatok érnek.

Érik a fákon a szűz hajnali csöndben,
Érik az alma, a körte, dió.
Érni hajnalban, alkonyi csöndben,
Érni a fákon minden időben,
Érni, s gyümölcsé lenni be jó!

Érik a lelke koronás fáján,
Érik a vers, és zamatosul.
Érik hajnalban, alkonyi csöndben —
Ezüst esőben, aranyos hőben —
S majdan a megért győztes időben
Lelkek ölébe, csengve le hull.

Egyszer a költőt megkérték, mondjon valamit a versről, a költészetéről. Reményik Sándor elgondolkozva nézett maga elé, azután így felelt:

— Áldott és kegyeletes pillanatok eredménye a mű. Az ember mellékes körülmény. Nem kívánatos mellékszöveg a műnek.

Igazi költőhöz méltó válasz. A mű, az opus a szent, az ember, aki alkotta, csupán a szükséges anyag, amely kellett az elkészítéséhez. Erdély magyar népe azonban nem így gondolkodik. Erdély népe nem tudja és nem akarja elválasztani az embert a műtől. Reményik Sándort a versről.

Most, amikor az ötvenedik év kezdetén áll és tizenharmadik verskötete jelenik meg, az a nagy olvasótábor, amely a költő mögött áll csak órá, az emberre gondol, aki nélkül a mű nem születhetett volna meg.

Népdal az Akadémiában

A budapesti Magyar Tudományos Akadémia elhatározta, hogy százezer pengő költséggel megjeleneti Bartók Béla és Kodály Zoltán, a két nagy dal-költő tízezer dalból álló magyar népdalgyűjteményét. A kiadás munkája eltart négy-öt évig, ami lényegében nem nagy idő, mert egy olyan intézmény, mint az Akadémia az örökkévalóság jegyében végzi elvállalt maga munkáját.

Akik az Akadémiát, mint tudóstársaságot lebecsülték, megmosolyogták s bácsik gyülekezetének tekintették, amely elmaradt a kortól, azokra most alaposan rácsafol az intézet. A Tudományos Akadémia megmutatja, mint ahogy a multban is többször megmutatta, hogy kontaktusban van a néppel és hogy amit ad, az nem a divat muló szeszélyének, hanem a Mának és a Holnapnak készül. Így volt ez a multban is. Széchenyi Akadémiája tudta, hogy elkövetkezik az az idő, amikor az általa ápolat nyelvi mentit át a magyar szellemiséget a fejlődés új korszakába. Ugyanígy szabta meg a magyar művelődés útját az Akadémia később is, amikor a népköltészeti gyűjtemény, Vörösmarty, Kisfaludy, Arany, Szász Károly színművészeinek, a történelmi forrásmunkák kiadványaival egyszersmind az új költészet, a magyar színpad és a magyar történelem jövő alapjait vetette meg. Azok a fehérhajú urak, akiket általában akadémikusoknak nevezünk fontos népművelő munkát végeznek és nem vágyakoznak olcsó sikerekre.

Ahát-e szebb és igazabb ajándékot a maga népének és egyben a művelt világnak valaki, mint ezzel a határozatával a Magyar Tudományos Akadémia? Végre közkinccs lesz az a maga nemében páratlan népköltészeti gyűjtemény, amely Bartók Béla és Kodály Zoltán muzsikáján keresztül megkoronázta az európai zene forradalmát és a néplélek legősibb kincseinek birtokában az új klasszicizmus útját egyengette.

Olaszország sztratégiai helyzete a Földközi tengeren

Olaszország hadbelépésével a Földközi-tenger is hadszíntérré változik. Az eddigi jelentések szerint az olasz légi haderő már számtalanszor bombázta Málta szigetét, amely az angoloknak igen fontos földközi-tengeri támaszpontja. A nyugati hadszíntér mellett a Földközi-tenger és partvidéke a világháború legfontosabb központjává került.

Térképünk szemléltetően mutatja az Olaszország sztratégiai helyzetét. Elismerés, hogy Olaszország Francia Rivierára, Tuniszra, Máltára, Korzlikára tart igényt. Ezen igényeit haderejével kívánja érvényesíteni. Olaszországnak 121 búvárnaszádja, hat nagy csatahajója, 33 cirkálója, 118 torpedórombolója és 62 torpedóhajója van. Térképünkön az olasz sztratégiai pontok fekete háromszöggel, az angolok bázisai fekete csillaggal, a franciáké pedig fekete ponttal van jelölve.

Temestorontálmegye új prefektusa Tieran Emil dr. temesvári polgármester lett

A kormány — miként azt nemrég jelentettük — elhatározta, hogy a katonák által betöltött prefektusi állásokra közigazgatási tisztviselőket nevez ki. Két hét előtt huszonegy új prefektust neveztek ki, most pedig folytatják a katonai prefektusok kicserélését. Örömmel adjuk a hírt, hogy ennek során

Temestorontálmegye új prefektusa Tieran Emil dr. Temesvár város közbecsült és közszeretettnek örvendő alpolgármestere lett.

Szerdán reggel érkezett meg a belügyminiszternek 5855. számú távirati rendelete, amely Tieran Emil dr. alpolgármestert Temestorontálmegye prefektusává delegálja, egyben utasítja, hogy hivatalát azonnal vegye át és erről a belügyminisztériumnak táviratilag jelentést tegyen. A sürgőnyi kinevezés híre futótüzként terjedt el a városháza valamennyi hivatalában és az egyes osztályfőnökök azonnal felkeresték megyénk új prefektusát jókívánságaikkal. Még a délelőtti órákban a városban is elterjedt a kinevezés híre és osztatlan meglepedést váltott ki. Telefonon, személyesen és írásban számosan üdvözltek Tieran Emil dr. prefektust.

Tieran Emil dr. prefektus, aki régi és tekintélyes temesvári patricius család sarja, szép közhivatali működésre tekinthet vissza. A középiskolának szülővárosában való elvégzése után az egyetem jogtudományi karára iratkozott be és a tudori oklevél megszerzése után 1919-ben Temes megye szolgálatába lépett. Előbb prefektusi titkár, majd előadó lett. később pedig tehetségének és rátermettségének elismeréseképpen vármegyei főjegyzővé nevezték ki. Ebben az állásban a helytartósági kulturális ügyosztály élére került. 1938-ban nevezték ki Temesvár város alpolgármesterévé, majd Baran Coriolan dr. főpolgármesternek közel egy évi minisztersége idején

mint delegált főpolgármester vezette a város ügyeit.

1939. decembere óta ismét alpolgármester és a főpolgármester állandó helyettese lett. Előre tudott dolog volt, hogy szépen felfelé ivelő pályája itt nem áll meg és hamarosan bekövetkezik magasabb állásba való kinevezése, ami most meg is történt.

Tieran Emil dr. prefektus a belügyminiszteri rendelet értelmében még tegnap délelőtt megjelent a megyei prefekturán, azonban hivatalát nem vehette át, mivel

Popovici Virgil ezredes-prefektus kedden délben hivatalos ügyekben Bucurestibe utazott.

A fővárosból mára, vagy legkésőbb holnapra érkezik vissza és akkor megtörténik a prefektúra átadása. Tieran Emil dr. prefektus a prefekturáról a helytartóságra ment, ahol új minőségében látogatást tett Ciupe Gheorghe dr. királyi helytartósági vezértitkárnál, aki Temesto-

rontálmegye új prefektusát szívélyesen köszöntötte. Tieran prefektus nyomban le is tette a hivatali esküt a helytartósági vezértitkár kezébe.

Popovici Virgil ezredes-prefektus, aki most távozik a prefektura éléről, a mult esztendő ele-

jén foglalta el állását. Hamarosan nagy népszerűsége tett szert mind a tisztviselők, mind pedig a lakosság körében. Öszintén a szíven viselte a megye minden községének érdekeit. Számos izben látogatott el valamennyi községbe, a helyszínen tartott értekezleteket, amelyeken a nép kívánságait is meghallgatta és azoknak a lehetőség szerint azonnal eleget tett. Számos közmunka megindulása, utak és hidak építése fűződik nevéhez. Sokat tett a katonai szolgálót teljesítő családfenntartók hozzátartozóinak segítése érdekében és gondoskodott róla, hogy mindenki, nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül megkapja a neki járó támogatást. Távozásakor a lakosság rokonszenvét viszi magával.

Az olasz haderő Európának legjobb gépesített hadereje

Kilenc millió emberből áll az olasz haderő

Olaszország Németország oldalán belépett a háborúba. A szövetségesek új és erős ellenféllel kerültek szembe. Hogy a fasiszta Olaszország milyen komoly katonai erőt reprezentál, bizonyítja a következő cikk, mely az olasz haderőt ismerteti:

Olaszország a világháború után haderejét azoknak a különleges honvédelmi feladatoknak megfelelően építette ki, amelyeket részben fekvése, részben gyarmati birodalma ír elő számára. Az Appennin-félsziget tudvalevőleg a Földközi-tengert keleti és nyugati medencére osztja, amelynek mindkét oldalán életbevágó érdekei vannak a birodalomnak. A párisi környéki békekben a szövetséges Olaszországgal szemben Franciaország és Anglia nem teljesítették a londoni szerződésben tett ígéreteket. Vonatkozik ez úgy a Földközi-tenger keleti partjára, mint a gyarmatokra. Ennek következtében

Olaszország a békeszerződés megkötése óta készült arra, hogy saját hatalmának felfokozásával és megszervezésével szerezze meg azt, amit a londoni szerződésből kifolyólag kellett volna elérnie.

AZ OLASZ HADERŐ KIÉPÍTÉSE

Abesszínia megszerzésével gyarmati birodalma óriási módon megnövekedett. Ezzel kapcsolatban viszont megnőtt katonai feladata is, mert az új gyarmatbirodalmat építve meg kellett védenie, mint kellő erőt készenlétben tartania földközi-tengeri pozícióinak biztosítására.

Haderő kiépítése tehát kezdettől fogva hármast irányú volt:

Három légi kerületből áll Olaszország

A légi haderő szempontjából az ország 3 légi kerületet képez: Milánó, Padova és Róma. A légi haderő egyébként fel van osztva önálló, a szárazföldi hadsereghez beosztott, gyarmatokon alkalmazott, a haditengerészethez beosztott és a hadihajókra levő légi hadserege. Az önálló légi hadseregnél 1200, a szárazföldi hadseregnél 300, a haditengerészetenél 332, a gyarmatokon 428, az iskolákban 250, a hadihajókra 87 hadirepülőgép van.

A tartalék 1400 repülőgép.

Az 1941-re tervezett létszám a repülőgépeknél 7670 tiszt és 17.047 altiszt. A hivatalos tisztikart a modern és a torinói katonai akadémián neveik. Az akadémia tanfolyama két éves. A tisztikar egynegyed része arra érdemes altisztekből alakult ki.

Olaszország nagy ereje az a katonai előképzés, amely már a nyolcadik évvel kezdődik

és az ifjúság 21 éves koráig tart. A katonai és fasiszta előképzést az „Opera Nazionale Balilla” végzi. 8—14 éves korig a Balilla, 14—18 éves korig az „Avanguardia” és 18—21 éves korig a „Fasci Giovani di Combattimento” légiókba vannak besorozva. A szervezeten belül minden fegyvernem számára történik kiképzés. Vannak külön tengerész, kerékpáros, lovas és repülő alakulatok. A milícia létszáma kb. 2 000 000 Balilla és 0,5 millió avanguardista.

A miliciának van állandó része is, az önként jelentkezőkből alakult zsoldos milícia, amely vasútbiztosító, határbiztosító, kikötő-biztosító és gyarmati milícia. Ennek létszáma kb. 1700 tiszt, 2 és fél ezer altiszt és 25 000 közlegény. Hogy a milícia mennyire felhasználható erő, mutatja az, hogy

az etiópiai háborúban a miliciának 7 hadosztálya vett részt.

Van légvédelmi milícia is, amely szintén a hadügyminiszternek van alárendelve tartományi és községi szervekre osztva. Ez a polgári lakosság légvédelmét szervezi meg és vezeti.

a szárazföldi hadsereg megszervezése, ennek lehetőleg minél tökéletesebb motorizálása, hogy az ország hosszú partjának védelmében az erő gyorsan legyen bármely ponton koncentrálnak; a hajóhad fejlesztése és kiépítése, mert hiszen hosszú tengerpartot kell védelmeznie, ezen kívül az északafrikai gyarmatokhoz vezető utak biztonságáról kell gondoskodni; és a légi haderő kiépítése. Ebben a tekintetben valamennyi nagyhatalmat megelőzte annyira, hogy az abesszín háború idején már éppen a légi haderő volt az, amely számára Angliával szemben cselekvési szabadságot biztosított.

Olaszország fegyveres hadereje az anyaország és a gyarmatok haderejéből áll. Hadikiadása 1937—38-ban, a költségvetési előirányzat szerint 5950 millió líra volt, tehát az összes állami kiadások 23 százaléka. Ez az összeg 39-re és 40-re még növekedett is, ami természetes, mert a hadikészlet, amelyben Olaszország minden eshetőségre készen áll, teszi szükségessé, hogy állandóan fokozza haderejét és hadifelszerelését.

A haderő békeleltartaléka a költségvetés szerint 34.864 tiszt és 689.491 főnyi legénység.

Az egész kiképezett tartalék olasz hivatalos közlés szerint 8 millióra tehető, sőt ha a 18—20 éves korosztály is mozgósítva lenne, akkor

a hadsereg 9 millió főt tesz ki.

A rendes tábori hadsereg, a 21, 39 éves korosztályok, 3.500.000 főt képvisel.

Az egész ország 13 hadtest körletre van felosztva.

A HAJÓHAD.

A mozgósítás lépcsőzetesen történik: a légi haderő és a hajóhad azonnal menetkész. Ezt követik a gyors, a gépesített és az alpesi hadosztályok. Másodszorban a francia, harmadszorban a jugoszláv határon lévő hadtestek mozgósítása következik. Az utolsó sorban lesznek mozgósítva azok a hadtestek, melyeknek békében csak keretállománya van.

A mozgósítást a Legfőbb Honvédelmi Tanács intézi, amely közvetlenül vagy közvetve minden 14—70 éves mindkét nembeli állampolgárt érint.

A gyarmati hadsereg Líbiában, a Szomáli féldőn és Abessziniában állomásozik. Áll mindegyik helyen anyaországbeli és helyi csapatokból. A helyi csapatok létszáma évről évre nő és a mind tökéletesebbé váló kiképzés és felszerelés révén hadiértékben is állandóan emelkedik.

Az olasz hajóhad áll 5 csatahajóból, 22 cirkálóból és 60 torpedórombolóból, 56 torpedó naszádból, 88 tengeralattjáróból és egyéb hajókból.

Építés alatt áll, illetőleg részben már elkészült 14 csatahajó, 16 torpedó romboló, 20 torpedó naszád, 20 tengeralattjáró és 17 egyéb hajó. Az összes tonna tartalom 632 ezer tonna.

A hajóhad el van osztva az Adrián, a Földközi-tengeren, Kelet Ázsia előterében, Kelet-Afrikában, a Dodekaneszosz-szigetek közt és Cirenaiában.

Az olasz haderő ezidőszent Európának legjobb gépesített hadereje.

Kiképzése és fegyelme elsorángú, amit fényesen bizonyított az abesszín háborúban. Különösen ujonnan épült hajóegységei és légi hadereje bir nagy technikai fölennyel, úgy hogy

ütőereje számánál jelentékenyen nagyobb

Az olasz fegyverkezési lendületet elképzelhetővé teszi a legnagyobb hadfelszerelési gyáruk, a Bredaművek fejlődése. A gyártelepen 1934 január 1-én 6412 munkás dolgozott, 1940 január 1-én pedig 26.100 munkás volt alkalmazva.

HIREK

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak havonta házhoz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

78—10 és este 10 óra után: 28—11

Páduai Szent Antal

emlékét ünnepli ma a világ minden katolikusa. Hét-száz esztendeje múlt annak, hogy mindössze harmincegy földi életév után meghalt, de azóta nemcsak a mennyországba Isten közelében, hanem az emberek szívében is öröklően él. Sok bajainkban segítők, gyöttrődéseinkben vígasztalónk, reménytelenségeinkben biztatónk Páduai Szent Antal. Az éhezőknek táplálója és hívei e célra szánt adományainak gyűjtője. Páduai Szent Antalhoz fohászkodunk, amikor valami elveszett dolgot szeretnénk megtalálni. Kérésünk — ha azt tiszta és hívő szándékkal terjesztjük eléje — rendszerint eredménnyel is jár. Ó, Páduai Szent Antal, nagy Szent, dicső Szent, Jézus barátja, nézz le a Földre. Elveszett a béke, elveszett lelkünk nyugodalma, elveszett a biztonság, elveszett idegzetünk nyugodtsága. Járj közbe, ó, Páduai Szent Antal a kegyelmes Istennél, hogy mindezeket újból megtaláljuk. Ma, a Te emlékünnepeden bensőségesen kérünk Téged. És meglásd, ha meghallgatod esdeklésünket, sohasem feledkezünk meg szegényeidről.

(—) Királyi köszönet. Marta Alexandru dr. királyi helytartó a június 8-iki nemzeti ünnep alkalmából táviratot intézett Carol király. Öfelségéhez, akinek a tartomány lakossága nevében legmélyebb hódolatát fejezte ki. Tegnap az uralkodó aláírásával a helytartóságra távirat érkezett és abban Carol király Öfelsége legőszintébb köszönetét fejezi ki a ragaszkodásért és hódolatért, amelyet a királyi helytartó a maga és a tartomány lakossága részéről kifejezésre juttatott.

(—) Krassómegeye új prefektusa. A belügyminiszter Blajovan Ion resicai polgármestert Krassómegeye prefektusának delegálta. Blajovan prefektus holnap Temesvárra érkezik, Ciupe Gheorghe dr. királyi helytartósági vezértitkár kezébe leteszi az esküt és azután Oravicára utazik hivatalának átvételére.

— Emelkedik a Duna vízállása. Belgrádból jelentik: A Duna vízállása tegnap délben Belgrádnál 6.48 méterrel volt magasabb a rendes vízszintnél. A víz tovább nő.

— Felmentettek katonai illetéke. Bucurestiből jelentik: Azok az ifjak, akiket 1940. márciusában besoroztak és halasztást kaptak, június 30-ig kötelesek nyilatkozatot beadni, amelynek alapján kivetik a katonai illetéket. Azok az önkéntesek pedig, akiknek 1940. november 1-én kellene bevonulniuk, azonban tanulmányi felmentést kaptak, ugyancsak kötelesek nyilatkozatot beadni és november 1-én a befizetett katonai illetékekről szóló nyugtával kell jelentkezniük.

— Megszűnt az éjszakai élet Olaszországban. Rómából jelentik: A belügyminisztérium elrendelte, hogy este 11 órakor minden nyilvános helyiséget be kell zárni. Valamennyi tánchelyiséget bezárták.

— Tizenöt napra felfüggesztették a Magyar Nemzet megjelenését. Budapestről jelenti a Rádor: A belügyminisztérium rendeletére 15 napra felfüggesztették a „Magyar Nemzet” című lap megjelenését az ország érdekei ellen tanúsított magatartása miatt.

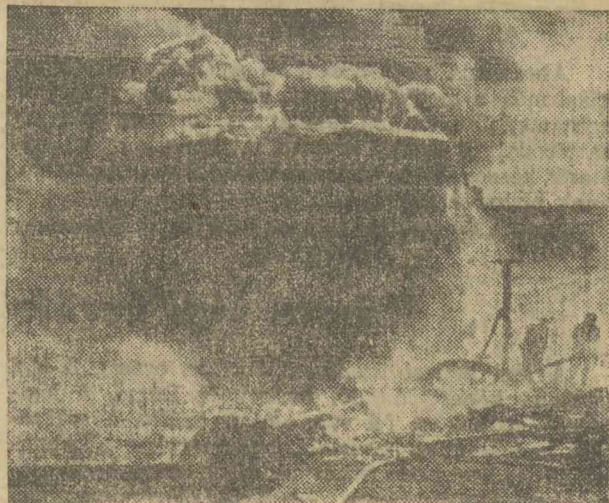
— Német hadiárva magyarországi nyaralása. Budapestről jelentik: Tegnap megalakult a német hadiárva Magyarországon nyaraltató akció végrehajtó bizottsága. Kiss Ernő nyugalmazott főszolgabíró, elnök beszámolt arról, hogy eddig több, mint 60 ezer válasz érkezett a felhívásra és ezek küldői hajlandók 1—2 német hadiárva egy hónapra nyaraltatás céljára elfogadni. (Rádor.)

— Nyilvánossági jogot nyert a csombordi református gazdasági iskola. A földművelésügyi minisztérium nyilvánossági jogot adományozott a csombordi református gazdasági és szőlészeti iskolának. A minisztérium e lépésével a romániai magyar gazdasági élet egyik régi, fájó sebeit orvosolta és megadta most már a nyilvánossági jogot mind a négy magyar tannyelvű gazdasági iskolának. A négy közül kétszázötven az, hogy a csombordi, amely a Bethlen-kollégium keretében működik, külön jelentőséggel is bír, amennyiben ott külön szakember tanítja, nagyobb óraszámban a gyümölcsészeti, konyhakertészeti és szőlészeti ismereteket. Gazdaközösségünk kezdettől fogva felfogta ez ismeretek horderejét és évenként olyan számban küldi ez iskolába fiait, hogy a folyamodók felvétele túljelentkezés miatt csak részben lehetséges. A felvételi kérések beadása már is megindult s ezért ezúton hívjuk fel az érdeklődők figyelmét arra, hogy iparkodjanak okmányokkal kellőképpen felszerelt kérvényeiket mielőbb beadni. Felvételhez szükséges okmányok a következők: 1. szabályszerűen felbélyegzett magyar nyelvű kérés (9+2). 2. állami anyakönyvi kivonat, 3. állampolgársági bizonyítvány, 4. iskolai bizonyítvány legalább 4 elemi osztályról (magasabb végzettségűek előnyben részesülnek), 5. községi, vagyoni és erkölcsi bizonyítvány arról, hogy a folyamodónak, vagy szüleinek legalább 2 kat. hold szántóföldjük van és hogy a folyamodó, valamint a szülei büntetlen előéletűek. 6. orvosi bizonyítvány arról, hogy a folyamodó egészséges és munkaképes, 7. szülői nyilatkozat arról, hogy a szülők az iskolai szabályzat rendelkezésének eleget tesznek. Bővebb felvilágosítást készséggel ad a Gazdasági Iskola igazgatósága Aiud, Colegiul Bethlen.

Agoston foto?

I. Piata Libertatii 2. sz. I. em.

— A gyógyszerterek új zárórája. Bucurestiből jelentik: A gyógyszerterek este fél 9 órakor zárnak. Kivételt csak a szolgálatos patikák képeznek.

Az angolok Hollandiából való kivonulásuk előtt felgyújtották Amszterdamban a Shell olajtársaság nagy olajtartányát

(—) Elhalasztott pályázatok üresedésben levő jegyzői állásokra. A királyi helytartóság a Temes tartomány területén üresedésben levő összes jegyzői állásokra június 18-ra pályázatot irt ki. Minthogy azonban időközben megjelent a belügyminisztérium rendelete, amelynek értelmében az egész országban az üres köztisztviselői állásokra július 25-nél előbb nem tartható pályázat, a helytartóság a betöltendő jegyzői állásokra kiírt pályázatot szintén július 25-re halasztotta el.

LEFÖLÖZÖTT TEJ

kerül ma a háztartásokba. A fejszállítók — mint- ha összebeszéltek volna — egyöntetűen járnak el abban, hogy a tejről leszedik a tejfölt, mielőtt azt a vevőkhöz viszik. Így aztán zsírtalan, híg tejet kapnak a családok. Ezzel kénytelenek táplálkozni nemcsak a felnőttek, hanem a betegek és a gyermekek is. Hét-nyolc leiert árusítják az ilyen tejet, amely a felét is alig éri meg. Helyénvaló lenne, ha a városi főorvosi hivatal ellenőriztetné a vidékről behozott tejet. Még inkább helyénvaló lenne, ha a város a tejközpontot akár saját kezelésben, akár pedig bérbeadva újból megnyitná. Ha a tejközpont rendes tejet adna, kénytelenek lennének arra a magántermelők is.

Hét méteres repülőtengeralattjáró

A Japáni Yeso hajóépítő üzemében egy év óta egészen újfajta romboló gépezeten dolgoznak. Az első kísérletek kielégítő eredménnyel jártak. Egy úgynevezett zsebtengeralattjáróról van szó. Ennek a tengeralattjárónak a hossza 6—7 méter. Alkalmas arra, hogy torpedókat lövjön ki, viszont kicsiny terjedelménél fogva saját maga nem nyújt célpontot sem hajóágyúknak, sem repülőgép-bombáknak. Japánnak jelenleg tíz ilyen tengeralattjárója van, ami félelmetes meglepetést kelthet, bármilyen hajóhad ellen. Ennek a tengeralattjárónak az építéséhez 90 százalékban kemény alumíniumot használnak. Tizenöt mérnököt és öt ujságírókat hívtak meg azokhoz a kísérletekhez, amelyeknek keretében a Yeso-i hajóépítőüzem bemutatta a tengeralattjárót. A tengeralattjáró felszínre jött a víz alól, nagy sebességgel haladt a víz felszínén, majd a levegőbe emelkedett, mint egy hidroplán és nagy utat tett meg a tenger fölött. Ez a „repülőhal” 15—20 mérföldet tehet meg víz alatt. Nagymennyiségű bombával megterhelve 600 mérföldnyi körzetben repülhet. Négy torpedó lehet felszerelni rá, amelyeket akár vizen lőhet ki, akár a levegőből. A zsebtengeralattjáró három 60 lóerős motorral van felszerelve és majdnem teljes egészében kemény alumíniumból készült, csak a szárnyai készültek valódi selyemből. Ez a tengeralattjáró egy páncélossal összehasonlítva úgy aránylik mint a szunyog az oroszlánhoz, de szűrési halálosak lehetnek a mai kor legnagyobb tengeri egységei számára is.

(—) Veszedelmes tolvajnö izgalmas üldözése.

Giura Nasta hirhedt tolvajnö tetteit érték, amikor Pasula Ioan gyárvárosi, Cogalniceanu ucca 3 szám alatti lakostól egy tyúkot és huszonöt csirkét lopott el. A tolvaj asszonyt a gyárvárosi rendőrségre kísérték, ahonnan azonban az éjszaka folyamán sikerült megszöknie. Cucu Dumitru és Bocsan Iosif rendőrök a keresésére indultak és meg is találták a Duca-telepen levő lakásában. Giura Nasta észrevéve a rendőröket, kiugrott az ablakon az uccára és kerítéseken átnszva a mező felé futott. A rendőrök üldözésbe vették és Cucu Dumitru többször megállásra szólította fel. A menekülő asszony nem tett eleget a felszólításnak, mire a rendőr elővette revolverét és kétszer utána lött. Az egyik golyó a ballában megsebesítette a szőkevény tolvajnö, aki akkor megadta magát. Beszállították a kórházba, ahol felgyógyulásáig rendőri őrizet alatt marad.

(—) Halálozások. Meghaltak:

Krammer Fanny született Kempfner kilencven éves, Waltner Péter negyvennyolc éves fás, Chis Petru hetvenhárom éves földműves, Maurus Péter ötvenöt éves napszámos, Vacar Ioan negyven éves földműves, Faragó Julianna ötvenhét éves.

— Megszűnt a készletek halmozása.

Bucurestiből jelentik: A legutóbbi napokban a kereskedelmi forgalomban hanyatlás állott be és megszűnt a készletek halmozása, ami máskor előfordult, amikor fontos külpolitikai események történtek. Különben elég árukészlet áll rendelkezésre és mindenki könnyen kielégítheti szükségleteit.

(—) Öngyilkosság. Reich József, hetvenhat éves

dettai lakos a faskamrájában felakasztotta magát és meghalt. Reich József felesége egy hónap előtt meghalt és az idős ember bánatában követte el tettét.

— Borzalmas gépkocsiszerencsétlenség.

Bucurestiből jelentik: Borzalmas gépkocsiszerencsétlenség történt a főváros közelében, ahol egy magánautó felfordult és ennek következtében egy ismert bucurestii ügyvéd életét veszítette. A katasztrófa Hotarele község közelében következett be. Diaconescu ügyvéd, ennek felesége, Georgescu Elena úrinő és Sigmireanu Ion ügyvéd, aki a földművelésügyi minisztériumban dolgozott, gépkocsin a főváros felé tartottak. A kormánykeréknél Diaconescu ült és a mikor a már említett község határába értek, váratlanul egy juhnyáj került a kocsni elé. Diaconescu ekkor hirtelen lefékezett, a nagy sebesség következtében azonban a kocsni megfordult saját tengelye körül és felborult. Sigmireanu ügyvéd nagy ívben kirepült az autóból és egy kilométerterjelzőnek esett, amely homlokcsontját, a szemével együtt valóságosan kiszakította. A szerencsétlen ember nyomban kiszáradt. A két nő utas szintén komolyabb sérüléseket szenvedett, úgy, hogy kórházba kellett őket szállítani. A kocsivezető Diaconescu ügyvéd csodálatosképpen sértetlen maradt.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a

következő gyermekek születését jelentették be: Holczter Walter Milán, Barna Ferenc, Weber Zoltán János, Hochscheidt Erika Éva, Mihaesc Rodica Donisia, Túri Mária Ilona.

A DÉLI HIRLAP BUCURESTIBEN

a következő kioszkokban kapható:
Calea Victoriei és Bdul Elisabeta sarok
Calea Victoriei és Bdul Academiei sarok
Str. Lipseani, az Elite kávéházzal szemben
Str. Academiei, Union és Stanescu szállodák-
kal szemben
„Carpati”, Esplanade szállodával szemben
„Literatura”, Calea Victoriei

(—) Női zarándoklat Radnára. Az Urinők Mária Kongregációja zarándoklatot rendez június 18-án Máriaradnára. A zarándoklaton résztvevő óhajtok június 15-én este félnyolc óráig a belvárosi püspöki palotában levő Misszió üzletben jelentkezhetnek.

(—) Megkezdődtek az írásbeli érettségi vizsgák. A temesvári érettségi bizottságok tegnap megkezdték működésüket. Délelőtt a vizsgázó jelöltök beiratása történt meg, délután pedig az írásbeli vizsgák is megkezdődtek. Az érettségi vizsgákra összesen 290 jelölt jelentkezett. Ezek közül 104 az állami német liceumban, 96 a Carmen Sylva leánynevelőintézetben és 90 a Diaconovici Loga liceumban áll a vizsgáztató bizottság elé.

Az olcsó likvidálási árusítást megkezdjük!

A raktáron levő összes saison-cikkek gyári áron alul kerülnek eladásra nagyban és kicsinyben.

Duschnitz S. A. Fabrica (Gyárváros)

(—) Gázolás vádjával felmentett sofőr. Puiu Ioan temesvári sofőrt a járásbíró egy hónapi fogságra ítélte és kártérítésre is kötelezte, mert elgázolta Candea Aurel tanár leányát, aki súlyosabb sérüléseket szenvedett. A járásbíró ugyanis bizonyítottan látta, hogy a baleset a sofőr hibájából történt. Az ítélet ellen a sofőr fellebbezést jelentett be. A törvényszéki tárgyaláson Candea Aurel tanár kétszázötvenezer lei kártérítést kért. A törvényszék azonban a sofőrt felmentette és a kártérítési igényt elutasította.

Szováta

női bajok, rheuma, bronchitis ellen. Villa MADELEINE, kítűző szobák, olcsó árak.

(—) Szülők öröme. Túry János temesvári fazekas és felesége, született Pápay Katalin házasságát az Eg egy kisleánnyal áldotta meg, aki a keresztelésben a Mária Ilona nevet nyerte. A fiatal szülők örömeben osztoznak a rokonok és ismerősök is.

(—) A magyar szülőotthon és csecsemőgondozó érdekében. A Magyar Népközség bánági vezetősége felkéri mindazokat a nemes emberbarátokat, akik a létesülő magyar szülőotthon és csecsemőgondozó javára pénzadományokat adnak, hogy az összeget a Magyar Házban levő népirodában Varosi Margit tisztviselőnek nyugta ellenében fizessék. Hivatalos órák délelőtt 9—1 és délután 4—7 között vannak. Ugyanott jegyeztethetők elő a megajánlott természetbeni adományok is.

(—) Elhunyt matróna. A Gyárváros társadalmának közbecsült családját, a Kramer-családot súlyos gyász érte. Özvegy Kramer Fanny, született Keupfner, kilencven éves korában meghalt. Az elhunyt matróna özvegye volt néhai Kramer József gyárvárosi szállítónak, akivel évtizedeken át a legboldogabb családi életet élte. Magas korát teljes szellemi frissességben érte meg a közbecsült matróna, akit szívósága révén széles körben tisztelt és szeretett övezett. Vajda Lajos, gyárvárosi szállító cég tulajdonosa, az elhunytban édesanyját gyászolja. A temetés ma, csütörtökön délután 3 órakor megy végbe a gyárvárosi Juliu Grozescu ucca 35. szám alatti gyászszobából.

DÉLI HIRLAP

automata telefonszáma: 28-10

Lazarescu Vasile dr. lett az új temesvári román püspökség első tőpásztora

A Bánág és elsősorban Temesvár és környékének görög keleti románsága már közel húsz esztendő előtt nyilvánította azt a kívánságát, hogy Temesvárott görög keleti püspökséget állítsanak fel. A mozgalom egyre erősödött, növekedett, terebélyesedett. Gyűlések és az uralkodóhoz, valamint a kormányhoz felterjesztett emlékiratok egyre inkább érlelték az eszmét, amely 1940 év elején valóra vált. A király előzetes hozzájárulásával a parlament tövényt szavazott meg az önálló temesvári görög keleti püspökség felállításáról. A püspökség területét úgy határozták meg, hogy

részben a karánsebesi, részben az aradi püspökség egyes részeit csatolták hozzá

A püspökség ideiglenes vezetésével előbb a nagyváradi, majd Lazarescu Vasile dr. karánsebesi görög keleti püspököt bízták meg. Ugyanakkor kimondták, hogy a Belvárosban évek óta épülő és befejezéshez közeledő görög keleti székesegyház elkeszültéig, a püspöki istentiszteleteket a józsefvárosi görög keleti nagytemplomban tartják. A józsefvárosi nagytemplom mellett épült kultúrtházban máris működik az új püspökség irodája. A múlt héten beszámoltunk arról is, hogy

a püspökség számára a Diaconovici Loga-körúton két egymás mellett álló és parkkal összeköthető villát vásároltak

Ezek egyike lesz a püspök lakása, a másik pedig a püspökségi irodák és az udvari papság elhelyezésére szolgál. Minden elkészült az új püspök fogadására. Az új püspök rost már megvan és nemsokára elfoglalja székhelyét.

A szent szinódus választó gyűlése tegnap választotta meg Temesvár román püspökét. A Bucarestben tartott gyűlésen a királyi kézirat Dragomir Silviu nemzetkisebbségi miniszter olvasta fel, majd a gyűlésen elnöklő Balan erdélyi metropolita mondott beszédet.

— Ma teljesebbé be — mondotta — a mi büszke Bánágunk papságának és híveinek ama régi kívánsága, hogy püspökségük legyen Temesvárott és püspökük legyen a Bánág szívében. Amikor Saguna Andrei metropolita megvalósította az erdélyi, bánági, körösvidéki és máramaros metropoliát, az akkori idők körülményei folytán nem adhatott püspökséget Temesvárnak, azonban

végrendeletében utóda szent kötelességül jelezte ki ennek a tervnek a megvalósítását. Az Isten úgy akarta, hogy a temesvári püspökség a természetes határai között örökre egyesült Romá-

nia ajándéka legyen. És így országunk, élén a királlyal, adja meg ezt bánági népünknek, a hitűkhöz és ősi egyházukhoz való ragaszkodásukért. Ezt a püspökséget a nemzeti ujjaszületés korszakában valósítjuk meg. Legyen ez a nyugati határon a románság kiapadhatatlan forrása és világitó tornya. Önök hivatottak arra, — fejezte be a gyűlés résztvevőikhez intézett beszédét, — hogy ezen püspökség pásztorát megválasszák. Adja Isten, hogy azt válasszák meg, akit a papság és a nép kíván.

Azután megkezdődött a szavazás. A szavazatok összeszámlálása után megállapították, hogy összesen 181 szavazatot adtak le. Ezek közül kettőt megsemmisítettek, míg öt szavazócédulát kitöltetlenül adtak le.

A jelöltek közül Lazarescu Vasile eddigi karánsebesi püspök 146 szavazatot kapott, míg huszonhárom szavazatot más jelöltekre adtak le.

A választás alapján Balan metropolita Lazarescu Vasile püspököt jelentette ki Temesvár megválasztott püspökének és jókívánságait fejezte ki. Lazarescu püspök válaszában köszönetet mondott megválasztásáért és biztosította a gyűlés résztvevőit, hogy további munkával fogja kiérdemelni az iránta megnyilvánult bizalmat.

Lazarescu Vasile dr. püspök a görög keleti klérusnak egyik legképzettebb tagja.

Bánági származású

és a temestorontálmegyei Zsadány községben született. Édesapja, Lazarescu Ion tekintélyes gazda, aki többször volt a község bírája és mint megyebizottsági tag is működött ismételtén. Az új temesvári püspök tanulmányainak elvégzése és pappá szentelése után Nagyváradon volt archimandrita, majd rektora lett az ottani görög keleti hittudományi főiskolának.

Karánsebesi püspökké 1934-ben választották meg.

Mint hittudományi író is kiváló működést fejt ki és teológiai és bölcészeti munkái megérdemelt feltűnést keltettek. Temesvár új görög keleti püspöke negyvenhatodik évében, tehát munkabírási teljességében van és be fogja váltani azokat a várakozásokat, melyeket személyéhez fűznek.

A megüresedett karánsebesi püspöki méltóságra a nagyszabedű görög keleti metropolita a nyár folyamán írja ki a pályázatot. A választást a szent szinódus valószínűleg őszi ülészakában tartja meg.

LEGUJABB

Egyiptom megszakította a diplomáciai viszonyt Olaszországgal

Kairóból jelenti a Reuter hírszolgálati iroda: A parlament elfogadta Ali Macher pasa miniszterelnök javaslatát, hogy Egyiptom megszakítsa a diplomáciai kapcsolatát Olaszországgal.

Hivatalosan cáfolják a magyar-román határon történt magyar csapatösszevonásokat

Budapestről jelentik: A Magyar Távírási Iroda a következőket közli: Illetékes körökben kijelentik, hogy minden alapot nélkülöznek azok az egyes amerikai lapok által közölt hírek, mintha a román-magyar határra magyar csapatokat küldtek volna.

Helyükön maradnak a Páris környéki tartományok köztisztviselői

Londonból jelentik: A francia rádióállomások szerdán délután Hering tábornok, Páris katonai kormányzójának parancsát közölték, amelynek értelmében a Szajna, Oise és Marne departementok köztisztviselői helyükön kell maradjanak.

Négy halottja van Genf bombázásának

Bernből jelentik: A Reuter ügynökség közli: Hivatalosan jelentik, hogy a szerda reggeli Genf környéki légi bombázásnak 4 halott és több sebesült áldozata van. Bombák estek többek között a Lausanne közelében lévő renensai vasútállomásra, amely megrongálódott.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UCCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-, meleg folyóvíz, telefon, stb.)
Polgári szálló — polgári árak!

Dietinger Rudi — a kis Mozart

Nem a legnagyobb zeneköltő titáni lényével akarjuk párhuzamba állítani az alig kilenc éves Dietinger Rudit. Ily tulzó összehasonlításokra még a legkivételeg telestmény sem jogosít. De ahogy ott láttuk ezt a gyermeket a zongora mellett, mégis csak az a bájos rokokó kép támadt fel szemünk előtt, amely a kis Mozartot ábrázolja, ahogyan hallgatósága számára az ódon pianofortéból kicsalja a legcsodálatosabb hangokat. Mozarttal rokon az a nagy zenei megihlettség, az az elragadó lelkiesség, amely e gyermek apró ujjainak minden billentése után támad. Annnyira lételem számára már most is a muzsika, hogy bátran elhíhetjük felserdülése élete további során is legfőbb nemtője lesz mindig a zene géniusza.

Michail professzornak eme messzi elhivatott tanítványa, a legutóbbi növendék hangversenye alkalmából Mozart A-dur szonátáját ját-

szotta. Különös körülmények között kallódott sokáig ismeretlenül ez a mű. A nagy zeneköltő halála után ugyanis felesége egyéb szerzeményekkel egy kiadó rendelkezésére bocsátotta az A-dur rondót. A kézirat azonban elveszett és csak egy évszázad múltán került ismét napvilágra egy londoni aukció alkalmával. De még ezután is sokáig hevert porosan a kotta. Csak 1910-ben játszhatta el először Ellen Joyce zongoraművész egy londoni szimfonikus hangversenyen. Temesvárott a kis Dietinger Rudolfnak jutott a pálma, hogy elsőnek mutathassa be közönségünknek a majdnem két évszázadig hallgatásra ítélt művet.

Mestere nem csalódott, mikor tanítványára bízta ezt a feladatot, mert az eltemetett idők homályából felragyogó mű úgy tartalmilag, mint előadásbelileg revelláció volt. A kis Rudi kotta nélkül játszotta a husz oldal terjedelmű A-dur rondót és nemcsak káprázatos emlékezőtehetségével keltett feltűnést, hanem csodálatos megihlettségével, emelkedett felfogásával is, ahol számunkra visszahozta az égből ezt a transzcendentális égi zenét. Azt, amit ez a kis gyermek nyújtott, közönséges képességekkel nem lehet elérni; az magasabb isteni adomány. Ha ennyit adhatott már a gyermek, vajjon mennyit fog adni még az érzésvilágában, zenei egyéniségében kiteljesedett férfi? Dietinger Rudi valóban csodagyermek, de a szó igazi bűvös és nagy értelmében, mert a lelke csodás. S ha így fejlődik tovább, akkor nemcsak a mestereknek lesz elhivatott megszólaltatója, hanem talán maga is nagy művekké fogja megajándékozni a világot Dietinger Rudolf — a férfi. (Flaneur.)

350 ezer leit rabolt el jötevője lakásából

A cselédleányt meggyilkolta az elvetemült fiatalember.

Bucurestiből jelentik: Elvetemült rablógyilkost tettek ártalmatlanná a fővárosban. Letartóztatták Cojocarú Ioan 21 éves fiatalembert, akiről kiderült, hogy még hónapokkal ezelőtt meggyilkolt egy 14 éves cselédleányt, aki gazdája lakásán tetten érte, amikor rablást követett el.

A rablógyilkosság április 19-én történt, a mikor az Olteni-ucca 35. számú házban, Bolinteanu Bolin kereskedő lakásában, annak

Maian Maria nevű cselédjét meggyilkolva találták.

A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy ismeretlen tettes kifosztotta a lakást és valószínűleg menekülés közben végzett a cselédleánnyal, aki tettét felfedezte. Az alig 14 éves leánykát a gyilkos fejszével ütötte le. A hónapokig tartó vizsgálat, — mint már közöltük — eredménnyel járt és a tettet letartóztatták. A leleplezés körülményei igen érdekesek. Bolinteanu kereskedő még az év elején felső kabátot ajándékozott Cojocarú Ioannak, aki többször megfordult házában és apróbb szolgálatokat tett neki. Rendszeres embernek ismerte és éppen ez készítette arra, hogy a kabátot neki ajándékozza. Ez a ruhadarab vezette nyomra a rendőrséget. Néhány nappal ezelőtt ugyanis jelentkezett az egyik szomszéd és elmondotta, hogy április 17-én körülbelül abban az időben, amikor a rablógyilkosság történt, Cojocarú látta a házból távozni, helyesebben úgy hiszi, hogy ő volt, mert a félhomályban csupán a Bolinteanutól ajándékba kapott kabátból vélte felismerni. Annak idején nem is jutott eszébe említést tenni erről a jelentéktelennek látszó körülményről, mert Cojocarú a ház valamennyi lakója jómagaviseletű fia-

talembernek tudta. A rendőrség csakhamar kézrekerítette Cojocarút, aki hosszas tagadás után beismerte, hogy a rablógyilkosságot valóban ő hajtott végre.

Elmondotta, hogy úgy tudta, hogy a kereskedő egy kazettában egymillió leit őriz és azt akarta megszerezni. A dobozban azonban mindössze

350 ezer leit talált

és amikor már kifelé tartott a lakásból, hazaérkezett a cselédleány, aki segítségért kiáltott. Erre ő a magával vitt kis fejszével többször fejbésújtotta. Ezután zsákmányával elmenekült. Az eltulajdonított 350.000 leiből egyelőre semmit sem találtak meg.

Változás a katolikus plébánosi karban

Pacha Ágoston megyés püspök a Kristofcsák Ferenc tiszteletbeli kanonok elhalálozásával megüresedett óbessenyői római katolikus plébánosi állást Kurth Mihály klotocsi plébánossal töltötte be. Klotocisra Koch János bresztováci plébánost és Bresztovára Lissy Antal óbessenyői káplánt nevezte ki a püspök. Kurth Mihály Valkányban született, de Óbessenyőn nevelkedett és már gyermekkorában tanulta meg a bolgár nyelvet. Harmíncikéne esztendő, 1925-ben szentelték pappá és 1934 óta volt Klotocison plébános. Koch János negyvenegy esztendő, 1931 óta működik a papi pályán, több helyen káplánkodott, majd Bresztovára került plébánosnak, most pedig Klotocisra. Lissy Antal 1912-ben született és 1937-ben részesült a papi szentségben. Előbb Krassován, majd Óbessenyőn volt káplán. Koch és Lissy plébánosok szintén teljesen bírják a bolgár és a krassován nyelvet.

Előléptetések

a helytartóság és prefektúra tisztviselői karában

Marta Alexandru dr. királyi helytartó a helytartóság tisztviselői karában a következő előléptetéseket hagyta jóvá:

Másodosztályú igazgatók lettek a következő első osztályú aligazgatók: Pentia Iosif helytartósági gazdasági ügyosztályi főnök, Ionascu Liviu helytartósági helyi közigazgatási osztályfőnök, Spiridon Nicolae helytartósági légvédelmi ügyosztályi vezető, első osztályú aligazgatók lettek Biraescu Gheorghe és Bajza Engelbert dr. másodosztályú aligazgatók lettek Murgu Traian dr. temesmegyei prefektúrai irodaigazgató és Lupsan Paramon hunyadmegyei prefektúrai irodafőnök, első osztályú szolgálati főnökök lettek Rosca Traian, Manciu Pavel, Puticiu Pompiliu dr., Oprean Nicolae, Ioanovic Dimitrie, Vuia Tiberiu és Balangian Traian dr., másodosztályú szolgálati főnökök lettek Spatariu Iosif és Farcutiu Petru dr. első osztályú osztályfőnökök lettek Giura Mihai, Munteanu Tiberiu, Gropsian Bujor Arsiciu Octavian, Neda Vasile, Luiba Gheorghe és Gaspar Gheorghe, első osztályú irodafőnökök lettek Petri Gábor, Kollartsik Ödön, Pop Ioan dr., Jidav Viorel, Tau Coriolan, Sauer János, Samoilescu Cornel és Filip Eugen, másodosztályú irodafőnök lett Sebestyén Pál, első osztályú irodai alfnökök lettek Sosdean Teodor, Bacila Florea, Neagu Romulus, Parau Gheorghe, Pop Antoniu, Dragan Traian, Ratiu Lucia és Moldovan Lucia, másodosztályú irodai alfnökök lettek Zabela Alexandru, Lazar Vasile, Grofsoceanu Ioan, Dragos Ioan, első osztályú hivatalnokok lettek Balea Simion, Dragoescu Ioan, Daian Victoria, Vidican Margareta, Sauer Angela, Seceleanu Ana és Cerec Maria, másodosztályú hivatalnokok lettek Crasnic Pavel, Geagoe Elena dr., Gaberdean György, Guran Ioan, Mayr Brunó László, Tripou Margareta, Puscatiu Ioan és Irimia Viorica.

A temesvári megyei prefektúrán a következő előléptetések történtek: Deé Emilian és Suboni Jiva elsőosztályú hivatalfőnökök lettek, Badianu Ioan, Chindea Cornel, Brasovan Ferdinand, Moise Cornel elsőosztályú szolgálati főnökök, Damian Emil, Miclea Sever dr., Crisan Florea, Grui Vioara elsőosztályú hivatali alfnökök, Rusu Alexandru elsőosztályú hivatalnokká, Borza Mircea és Tunea Viorica másodosztályú hivatalnokokká, a temesmegyei főszolgabíróskodónál Strubert József másodosztályú hivatali alfnökök, Miul Aurel, Fauer Traian, Pascu Traian és Gules Dimitrie elsőosztályú hivatalnokká léptek elő.

Temesmegye műszaki ügyosztályánál Roman Traian elsőosztályú hivatali alfnökök, Mircea Ioan elsőosztályú hivatalnokká, Popa Valeria másodosztályú hivatalnokká és Boga Gheorghe másodosztályú rajzolóvá lépett elő.

Felmentette a bíróság a legációban gyűjtő református diákokat

Farkas János, a nagyenyedi kollégium diákja, az elmúlt évben, a husvétülnnepek alkalmával, mint legátus Újmosnicán járt. Az ünnepi istentisztelet után a legátus felkereste a református híveket, akik től a visszautazás céljára néhány száz leit kapott. Ezt megtudta a csendőrőrmester, aki a pénzt elkochozta és Farkas János ellen tiltott gyűjtés címén megindította az eljárást. A legátus a katonai bíróság elé került, amely az ügyet a polgári bíróság elé utalta. A temesvári járásbíróskodó tegnap tárgyalta a pert. A tárgyaláson Plank Pál dr. ügyvéd, a vádlott védője utalt arra, hogy a református egyházban évszázados szokás a legáció és azt a minisztérium is jóváhagyta. A legátus pedig, aki püspöki felhatalmazással végzi a legációt, ezen szokás szerint a hívektől gyűjthet adományokat és ezt a törvények szerint minden más engedély nélkül teheti. Ennek alapján kérte a nagyenyedi kollégium diákjának felmentését a vád alól. A járásbíróskodó helyt adott a védekezésnek, felmentette Farkas Jánost és egyben elrendelte a bűnjelként lefoglalt összeg kiadását is.

DELIHÍRLAP
automata telefonszáma: 28-10

KÖZGAZDASÁG

Az év minden hónapjában aratnak valahol

Rövid összefoglaló a különböző országok gabonaterméséről

Feltesleges hangsúlyozni, hogy a legfontosabb kenyérmag a búza. Ezért nem érdektelen az alábbi rövid kimutatás, amely számszerűen vázolja, hogy a földkerekségén mennyi buza terem. Külön érde-

kessége az alábbi statisztikának, hogy bemutatja, a különböző országokban milyen időpontban aratják le a búzát.

Földrész:	1000 hektár vetés	termés koci (10.000kg.)	átlag hektáronként
Európa Oroszország nélkül	32.000	3.900.000	12 mázsa
Oroszország (az ázsiai résszel)	37.000	3.080.000	8 mázsa
Ázsia Oroszország nélkül	33.000	4.200.000	13 mázsa
Ausztrália	5.100	430.000	8 mázsa
Amerika	38.200	3.200.000	8 mázsa
Afrika	600	120.000	20 mázsa
Összesen:	145.900	14.930.000	69 mázsa

A bennünkét közelebről érdeklő Európában a búza termés a következő:

Dánia	119	33.000	28 mázsa
Franciaország	5.144	770.000	15 mázsa
Magyarország	1.700	238.000	14 mázsa
Németország—Ausztria	2.354	480.000	20 mázsa
Olaszország	5.110	611.000	12 mázsa
Románia	3.400	350.000	10 mázsa

Csak az érdekesség kedvéért jegyezzük meg, hogy Egyiptomban (az egyetlen afrikai ország, amelyik számottevő búzát termel és statisztikai adataink vannak róla, viszont az olasz gyarmatok túl friss keletiek ahhoz, hogy az újabban nekilendült gazdaságokról adataink lehetnének) a búza nemcsak 20 mázsát terem hektáronként, hanem ugyanakkor ugyanazon föld évenként két termést ad; télen búzát,

nyáron pedig gyapotot vagy egyebet.

A másik oldalon Dániában és Németországban csak egyszer aratnak évente, de az éghajlat és a föld minősége egyaránt a miénk mögött marad — viszont ezek az országok azok, amelyek többmillió vagon műtrágyát használnak fel évente.

Megjegyezzük, hogy a fenti adatok az országos átlagot jelentik. Egy hektár egyenlő 1,7 kat. holddal.

ÁLLATTARTÁS ÉS JOMÓDU NÉPESSÉG

A földműveléssel foglalkozó nép anyagi jólétét nem a föld nagysága szabja meg, amelyen gazdálkodik, hanem az általa előállított különféle értékesíthető termények, állat, gyümölcs, stb. És ezek közül

is éppen az állatállomány mennyisége játszik igen jelentős szerepet. Néhány szám meg fog győzni erről:

Lakosság	szarvasmarha	fejenként	díszó	fejenként
Dánia	3.116.000	0.84	3.503.000	0.94
Franciaország	42.000.000	15.800.000	0.37	7.100.000
Finnország	3.786.000	1.800.000	0.50	510.000
Magyarország (Föld. nélkül)	8.943.000	1.700.000	0.19	3.200.000
Németország és Ausztria	73.760.000	22.400.000	0.30	23.700.000
Észt-, lett- és Litvánia	5.500.000	3.231.000	0.60	2.120.000

MENNYI GABONA TEREM A FÖLD KEREEKSÉGÉN?

A föld kerekességén több mint kétfélmilliárd ember él. Ennek óriási mennyiségű kenyér kell. De ipari és gazdasági célokra szintén nagy mennyiségű ga-

bona szükséges. Ezeket a szükségleteket a következő mennyiségek fedezik:

Búza terem	145 millió hektáron összesen	kb. 15 millió vasuti koci (10.000 kg.)
Rozs	40	5
Árpa	30	3
Zab	55	6
Tengeri	68	8
Rizs	78	16

Vagyis az egész földön gabona céljaira művelnek több mint 400 millió hektárnyi földterületet és

ezen terem több mint 50 millió vasuti koci különféle gabona.

HOL, MIKOR ARATNAK

Januárban: Ausztrália, Új-Zéland, Birma, Argentína.

Februárban: India, Argentína, Uruguay.

Márciusban: India, Argentína, Uruguay.

Áprilisban: India, Egyiptom, Mexikó, Perzsa.

Májusban: Északafrika, Keletázsia, Florida, Texas.

Júniusban: Dél- és Középeurópa, Dél- és Közép-

U. S. A., Kína, Japán.

Júliusban: Dél- és Középeurópa, Dél- és Közép-

Oroszország, Északi U. S. A., Kanada.

Augusztusban: Középeurópa, Anglia, Norvégia, Kanada, Oroszország, Japán.

Szeptemberben: Skócia, Skandinávia, Észak-

oroszország.

Októberben: Skandinávia, Északoroszország.

Novemberben: Délafrika és Peru.

Decemberben: Abesszinia, Eritrea, Olasz-Somali

Tehát az év minden szakában aratnak valahol, hogy előteremtsék a mindennapi kenyeret.

Hogyan számítják ki a kereskedelmi és ipari adó 50 százalékát adóeltitkolások amnesztiája esetére

A pénzügyminisztérium 575 833 számú március 31-én kelet közzétételében utasításokat adott a pénzügyigazgatóságoknak a kereskedők és iparosok 1940—41 költségvetési évre szóló kereskedelmi és ipari adója 50 százalékanak kiszámítására. Erre azért volt szükség, mert a pénzügyi eltitkolásokra vonatkozóan, mint ismeretes a pénzügyminisztérium amnesztiát adott, ha az eltitkolás legkésőbb 1940 március 8-ig történt. Az illeték a kereskedelmi, illetve ipari adó 50 százalékanak felelt volna meg,

amely az 1940—41 költségvetési évben a fenti adónemektől az államot illeti.

Miután megállapították, hogy egyes pénzügyigazgatóságok különbözőképpen bírálták el a kiszámítási alapot, most a minisztérium újabb felvilágosító rendeletet küldött. E szerint az 50 százalékos kvótát az elemmentáris és komplementáris kereskedelmi és ipari adó után állapítják meg, tehát a kiszámításakor figyelmen kívül hagyandó az osztalékok utáni adó, a szuprakvóta és a különböző járulékok, valamint a nemzetvédelmi alap illéke is.

A TERMÉSZET ÉLETE

Az erdő banditái

A lenyugvó nap sugarainak eltűnésével befejeződik a létért való küzdelem a nappali állatok világában. Misztikus csend borul a tájra, az erdő bokraiban csak a fülemüle és az énekes rigó fújja még búcsú énekét a lenyugvó nap eltűnő sugaraihoz. Az erdő eme két dalosa utolsónak hűnyja le szemét, hogy rövid pihenés után újra ők köszöntsék elsőnek a felkelő nap étető sugarait. Itt egy megkésett orrszarvú, amott egy nagy szarvasbogár berregő szárnyzúgással vált át a ritkás erdő haldokló tölgyfáihoz. A természet nappali munkásai pihenőre térve átadják helyüket azon állatfajoknak, amelyeket a földi élet az éjszakát megélenkítő csoportjába sorozott. Beállt az est, amely lassan sötét lepellel vonja be a tájat. Az erdőszél bokraiban egy-egy feketerigó riadt lármája zavarja meg az erdő áhítatos csendjét, akit egy kivonuló vad zavart meg pihenésében. A lehullt, múlt nyári száraz falomb között egy egérke motoszkálásának zaja hallik. A levegőbe vadászgó denevérek zajtalan repülése még itt ott megélenkítik a tájat, melyek az esthajnal eltűnésével pihenőre térnek, hogy helyüket átadják egy más szunyog-vadász társuknak, a kecskefejű madaraknak. A bokrok sűrűjében, a bükkfa magas koronájára, a fenyőfa zizegő lombjai közé, a nádasok renetegébe épített fészkekben szorongó szívvel ül a madár, kicsinyeit és saját életét féltve a minden pillanatban jelentkező veszedelemtől. Mert nem lehetnek soha biztonságban attól, hogy vajon nem-e szimatolja meg a róka, hiúz, vadmacska, hermelin, vagy a görény, jelenlétüket. Vagy nem-e fedezi föl a fürgényusz és nyest az oduba lakó madarat. Vagy nem-e ragadja ki a fészkekből egy szárnyas éjjeli ragadozó. Mert a természet eme hóhérai elől ritkán van menekvés. Nincs kegyelem.

Hivatásuk: ölni. Ölni, még akkor is, ha nem győri éhség a gyomruk. A jelzett állatok közül elsőnek a vadmacska indul el rabló útjára, jóval naplenyugta előtt, őt követi a róka. Ezek a naplenyugta előtti vadászatok, csak holmi jelentéktelen egerészgetésekkel telnek el, de éppen elég ahhoz, hogy megfigyelhessék a helyet, ahol majd az éj leple alatt, egy-egy könnyebb zsákmányra lehet kilátás. Mire az est beáll a róka már kint van a tisztáson, agyafűrt rafinériával iparkodik belopni áldozatát. A nádas szélét szegélyező mocsarakban vígan enyelegnek a vadrécék váltakozó fajtái. Egy-egy kikapós természetű tőkés réce tojókegyéért folyik éppen a harc két díszes ruhájú gázsér között, ami éppen elég ahhoz, hogy a társaság megfeddkezzen az őrszolgálatról. Mint a kigyó, a földhöz lapulva kúszik egy rabló a vizet szegélyező sásba a víg társaság felé, lábizmai megfeszülve, két éles sárga szem kimeresztve figyeli a két vetélytárs harciát, amelyek mind közelebb érve a vízszéléhez csak úgy lihegnek a fáradtságtól és bosszútól. Lélegzetét visszafogva figyeli a róka a két vetélytársat. Lábizmai, amelyek mint egy acél rugó magas ívben dobnak egy testet a levegőbe, amely tonpa cuppanással vágja szét a vizet maga körül és a következő pillanatban fel-emelt fővel úszik ki a rabló, szájában egy vergődő gázsérral.

Az erdőt szegélyező bokrok labirintusai sötét-ségben, nesztelenül kúszik egy szürke sötét alak. A Vénusz csillag éppen most bújt elő egy gomolyfelhő csomó mögü, amely vékony sugaraival szembe találja magát a sötét alakkal, ami éppen elég ahhoz, hogy a rabló gyilkolási vágytól égő két szemét felgyujtsa. Megdöbbenve áll meg a mozgó alak, hirtelen a földre lapul és csalódottan figyel fel a fészkekből kiszálló madár után, aki a két világító szemet észre véve, elmenekült a biztos halál elől.

Bíró Pál

Új cégek

A temesvári kereskedelmi és iparkamara mellett működő cégbizottság, amely az új cégek végleges engedélye tárgyában dönt, a napokban ismét több ülést tartott. Alapos mérlegelés után a bizottság a következőknek adta meg a végleges cégműködési engedélyt: Capalnasan Livia vendéglőt nyit a józsefvárosi Preyer utcában, Regula Miklós gyarmatárú, csemege és élelmiszerüzletet nyit az erzsébetvárosi Coroana de Otel utcában, Salamon Zsigmond lugosi lakos igazgatója lett az otáni Salamon István-féle kávéháznak, Adelman Árpád bútorkereskedést nyit Aradon, Bauwinkler János és Welter Mátyás kézműárú- és rövidárú kereskedésre kapott engedélyt a józsefvárosi General Dragalina-téren, Mislav István zöldség és gyümölcsboltot nyit Aradon, Schwartz József vegyeskereskedésre kapott engedélyt Aradon, Párvi Mihai az aradmegyei Sep-rős községben vegyeskereskedést és korcsmát nyit.

Ujabb pangás a fővárosi piacon

A vásárlási tevékenység, valamint egyes cikkek hiánya jellemzi a piacot

A bucarestii kereskedelmi és iparkamara heti jelentése ismét az üzleti forgalom visszaeséséről számol be. A multheti részleges fellendülés teljesen hullámzásszerűnek bizonyult, melyet újabb pangás váltott fel.

A fűszer és gyapotpiacon az előző heti enyhe fellendülés után újra megcsappant a forgalom. A kiskereskedelem eléggé el van látva áruval a kereslethez képest. Hiány van ételolajban, zsírban, szappanban és babban. A nagykereskedelem árukészletei általában hiányosak. Belföldi árut, egyes cikkek kivételével, lehet kapni. A hiányzók nagy részét azért nem hozzák piacra, mert a termelők nincsenek megelégedve az ármakszimálással. Azt kifogásolják, hogy az ő cikkeik árai igen alacsonyak a többi áruk makszimális áraihoz képest. A külföldi behozatal pang. A nyugati országokból majdnem semmit sem lehet már behozni, Törökországból és Görögországból szintén csökken a behozatal. Olaszországgal lehet még a legjobban dolgozni. A régi kihitelezések behajtása vonatottan megy.

Hentesárúkbán a készletek utánpótlása szintén nehezen megy. A meleg idő beálltával a forgalom még jobban összezsugorodott. A napi szükséglet kiszolgálására van elegendő árú. A zsiradék hiánya erősen érezteti hatását.

Italokban kissé megélénkült a forgalom. Árú van bőven a termelőknél és a kiskereskedelmi forgalomban. A nagykereskedelemben zavart okoznak a szállítási nehézségek.

Drogárúkbán és vegyészeti cikkekben is pangás

— JUNIUS 30. IG FIZETHETŐ BE A KERESKEDELMI KÖNYVEK BÉLYEGILLETÉKE. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium június 30-ig bezárólag meghosszabbította a kereskedelmi könyvek után lerovandó bélyegilleték befizetési határidejét.

— A tengeri szállítási biztosítási prémium Olaszország háborúba lépésével megváltozott. A biztosítási társaságok ugyan már hétfőig is jórészt tartózkodtak az ilyen természetű üzletkötésektől, de az olasz hadüzenet napjától London előzetes hozzájárulásával a következő prémiumokat állapították meg: Fekete-tenger — Földközi-tenger 5 százalék, Fekete-tenger — Palesztina 5 százalék, Fekete-tenger — Brest, vagy Southampton 7 és fél százalék, Fekete-tenger — Északamerika 5 és fél százalék. A társaságok nem fogadnak el olyan üzletkötéseket, a melyek elfogatás esetére akarják biztosítani a hajókat.

— A Hivatalos Lap június 10-iki száma közli a nemzetgazdasági minisztérium 34.611 számú rendeletét, amely 30 napi időtartamra megtiltja a tengeri kivitelét az országból, mindaddig, amíg a jelenlegi mennyiségeket össze nem írják. A kikötőkben behajózott, vagy behajózás alatt álló szállítmányokra nem vonatkozik a miniszteri rendelkezés.

— A pénzügyminisztérium köztudomásra hozza, hogy egy előző közleményben felsorolt halfajták alban az esetben mentesülnek a kétszázalékos rendkívüli nemzetvédelmi illeték fizetése alól, ha a hal kilógrammonkénti nagybani ára nem haladja meg a 30 leit, illetve kicsinyben a 35 leit.

— A pénzügyminisztérium megállapította, hogy az utóbbi időben jelentős mennyiségű búzát vásároltak közvetlenül a termelőktől és ilyen formán a falusi lakosság búzaállománya majdnem teljesen elfogyott. Ezért a minisztérium hatályon kívül helyezte az 1940 május 8-án kelt 47.207 számú rendeletet és úgy intézkedett, hogy a vásárokon, óborokon, malomokban, vagy egyebütt történt búza eladások után ezentúl le kell róni a kétszázalékos nemzetvédelmi illetéket, mert az eladások most már nem közvetlenül a kistermelőknél keresztül történnek. Természetesen mentesülnek a kétszázalékos illeték alól azok a búza eladások, amelyeket a kisgazdák végeznek.

— A köztisztviselők törvénykönyvével kapcsolatban a köztisztviselők egyesülete táviratilag mondott közönetet Constantinescu Mitita pénzügyminiszternek.

— A pénzügyminisztérium fogyasztási illeték osztálya átiratban közölte a CFR vezérigazgatósággal, hogy a jövőben a tömör kőolaj termékek, mint a parafin, aszfalt, petróleum kokszt stb. átrakása esetén értesíteni kell az illetékes pénzügyi gárdát, a mely jegyzőkönyvet vesz fel.

— Ismeretes, hogy az elmúlt napokban minisztertanácsai napló alapján eltiltották a bányafa kivitelét. Most a nemzetgazdasági minisztérium kivételesen megengedte, hogy Törökországba 10 ezer tonna bányafát vigyenek ki.

van a piacon. Belföldi áruban, a mosószappan, glicerin és ricinusolaj kivételével, nincs hiány. Külföldi árú, különösen német és francia, amelyik a legfontosabb ebben a szakmában, alig kapható.

A textilpiacon csökkent a forgalom úgy a fehér- mint selyemárúban. Imprimékben volt némi kereslet. Az utánpótlás nehézkesen megy. Árúkbán nincs hiány.

Bőrárúkbán nem kielégítő a forgalom. Az eladás megcsappant a készbőrben és lábbeliben egyaránt. Bőrárú van bőven, kivéve a talpbőrt. A cserző anyagok behozatala még mindig nem kielégítő.

A gyapjúpiacon tovább tart a holt szezon. Belföldi árú van bőven a napi szükséglet ellátására. Külföldi árú nincs. A juhok nyírása egyes vidékeken megkezdődött, ami lehetővé teszi a felhozatal megindulását.

Pamutban tetőfokára hágott a válság. A behozatal majdnem teljesen megakadt. Anglia beszüntette a kivitelét, a többi országok pedig egészen kis mennyiségekben szállítanak. A gyapotkereskedők nagy része feladta üzletét, más része pedig áttért a textilkereskedelembre.

Tűzelőanyagban változatlan a helyzet. A kereslet élénk, de árú alig van.

Vasárúkbán sem változott a helyzet. Általános áruhiány jellemzi a piacot.

Építkezési anyagokban szintén tovább tart a pangás. A kivitel fűrészáruiban megnehezült a szállítási viszonyok miatt.

(=) A bányási gabonaárak. A femesvári piacon a gabonaárak a következők: Búza 620, tengeri 520, zab 620, tökmag 1475, napraforgómag 900 lei. A piac csendes, üzletkötés alig van.

Repülőgép felderítő uton, a norvég fjordok felett.

(=) A hivatalos devizaárfolyamok. A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) 107% felárral: angol font 851.80—877.37, dollár 211.65—217.97, svájci frank 47.40—48.85, palesztinai font 852.84—878.40, egyiptomi font 373.54—399.78. Devizák 38% felárral: angol font 567.87—584.91, svájci frank 31.61—32.57, franciá frank 3.24—3.31, márka 49—50, olasz líra 7.17, (felár nélkül) pengő 26.50—27, (felár nélkül) cseh korona 4.68—4.77, dinár 2.89—3.05 (felár nélkül) török líra 82.92—92.

SPORTSEMÉNYEK

Továbbra is 12 csapat vesz részt a nemzeti bajnokság A osztályában

A legfelsőbb labdarugószövetség hétfőn este Marinescu Gabriel tábornok, szövetségi elnök elnöklétével ülést tartott és azon a következő határozatot hozták:

1. A szabályok értelmében a nemzeti bajnokság A. osztályának küzdelmeit a jövő évben is 12 résztvevő csapattal bonyolítják le. Az utolsó négy kivételével valamennyi csapat benmarad az A. osztályban, a megüresedett négy helyre a B. osztály csoport bajnokai kerülnek be.

2. A legfelsőbb sportszövetség ülését június 22-re összehívták és azon a következő nagyszabású ügyekben döntenek:

a). A szabályok módosítása, még pedig olyképpen, hogy a nemzeti bajnokság A. osztályában csak olyan csapatok vehessenek részt, amelyek 50 ezernél nagyobb lélekszámú városban működnek. Azok az A. osztályos csapatok, amelyek nem felelnek meg

ennek a feltételnek, megtartják jogaikat és tovább küzdenek a nemzeti bajnokságban, de ha egyszer kiestek, nem kerülhetnek többet oda vissza.

b). A nemzeti bajnokság B. osztálya ügyének és jelenlegi helyzetének megvitatása.

3. A mérkőzések sportszerű keretek között való lebonyolítása érdekében különleges ellenőrzést léptetnek életbe.

Az most már bizonyos, hogy az Unirea Tricolor, Juventus, Gloria CFR és a Victoria kiesik a nemzeti bajnokság A. osztályából. Kik kerülnek be a megüresedett négy helyre? A nemzeti bajnokság A. osztályában a jövőben a B. osztályos bajnokság három csoportbajnoka, valamint az a csapat, amely a minősítő mérkőzésből győztesen kerül ki. Ezek a csapatok a következők: Crisana, Mica, Franco Romana. Eddig már egészen biztosan bekerült a Mures és az FC Ploesti.

Sporthírek mindenfelől

Nem lesz fúzió a Victoria és az Universitatea között. Egyidőben sokat beszéltek arról, hogy a két kolozsvári egyesület FC Kolozsvár néven fuzionál és indul a nemzeti bajnokságban. Illetékes helyről kijelentették, hogy a fúzióból nem lehet semmi, mert a két egyesület két felfogást képvisel, másrésről a fúzió teljesen lerontaná Kolozsvár labdarugó sportjának a színvonalát. Így tehát ebből a fúzióból sem lesz semmi.

Még ebben a hónapban lebonyolítják a román-német válogatott mérkőzést. A német szövetség táviratot intézett a román szövetséghez és abban közölte, hogy a két ország közötti válogatott labdarugómérkőzést még ebben a hónapban szeretné megrendezni. A román szövetség már el is küldte válaszát és abban közölte, hogy elfogadja az ajánlatot és még június hónap folyamán az első szabad vasárnapon a német szövetség rendelkezésére áll. Így tehát mégis megtartják a nagy érdeklődéssel várt német-román találkozót.

Ujabb játékos lemondások. A szövetséghez egyre érkeznek játékos lemondások. Eddig a következő ismertebb nevű játékosok jelentették be a szövetségnek, hogy eltávoznak régi egyesületeikből: Brandabur, Kovács I., Pavlovici, Iordachescu, Hetzer, Chiroiu, Marksteiner, Nistor.

Idegen bíró vezeti a Román Kupa döntő mérkőzést. A Venus és Rapid csapatai harmadik mérkőzésen találkoznak, hogy megvívják harcukat a Román Kupáért. Szövetségi körökben úgy hiszik, hogy a harmadik kupamérkőzést idegen bíró fogja vezetni, bár a szövetség hivatalosan még nem foglalt állást.

Duce kegyelmet kap. A Sportul Studentesc vezetője Ducet két esztendőre eltiltotta a szerepléstől. A játékos fellebbezést adott be a bucarestii kerületi szövetséghez és abban a büntetés eltörlését kérte. A kerületi szövetség elhalasztotta az ügy tárgyalását. Hír szerint az egyesület és a játékos között megegyezés jött létre és a Sportul vezetősége nem gördít akadályt Duce távozására. A kitűnő hátvéd a jelek szerint valamelyik A. osztályos csapatban fog szerepelni.

Mozzi

MOZIK MŰSORA:

Csütörtök, június 13.

APOLLÓ: Nanette (német film).

CAPITOL: Egy herceg nő álma (angol film).

CORSO: A vén betyár (angol film.)

SCALA: Mikor a fátylak kigyulnak (román film.)

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA:

Csütörtökön, június 13-án a következő gyógyszer-tárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Str. 10. Mai 5 szám alatt levő Blumberg gyógyszer-tár.

Gyár városban a Maresal Joffre utcában levő Schul gyógyszer-tár.

Erzsébetvárosban a Carol úton levő Keller gyógyszer-tár.

Józsefvárosban a Bratianu ucca sarkán levő Craciun gyógyszer-tár.

Mehalában a Corvin gyógyszer-tár és Új kisdőn Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

Rádió

CSÜTÖRTÖK, JUNIUS 13.

Bucuresti. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 12.00:

Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Matache Ion zenekara. 12.50:

A Baikal balalajka zenekar. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30:

A Rádió zenekara. 14: Rádió ujság. 14.20: A Matache zenekar folytatja műsorát. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. Rádió Románia. 19: Idő-

jelzés, időjárásjelentés. 19.01: Tudományos krónika. 19.16: Zongora hangverseny. 19.50: Magyar nyelvű hírek Rádió Románia és Rádió Bucuresti.

20: Előadás. 20.15: Hangverseny. 20.45: Rádió ujság. 21.05: Szimfonikus hanglemek. 22.10:

Rádió ujság, sport. 22.30: Ének. 22.50: Nagy karmesterek hanglezéről: Mengelberg és Stokowsky. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű

hírszolgálat.

Budapest I. 7.40: Torna. 8.00: Hírek, hanglemek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 12.10: Nemzetközi

vízjelzőszolgálat. 13: Harangszó, időjárásjelentés. 13.10: A Hunyadi János 9. honvéd gyalogezred fúvószenekara Szegedről. Közben 13.40: Hírek.

14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Dankó Pista nótái és szegedi népdalok. 15.30: Hírek. 17.10: Hangképek a szegedi cserkészletről. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Seta Szeged városában, Hangfelvétel. 19.15: Antos Kálmán székesegyházi zeneigazgató

vízjelzőszolgálat. 13: Időjelzés és időjárásjelentés

13.10: Balalajka zenekar. Közben 13.40: Hírek.

14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés.

14.30: A Rádió Szalónzenekara. 15.30: Hírek.

17.15: Ruszin hallgatóknak. 17.45: Időjelzés, idő-

járásjelentés, hírek. 18.15: Előadás. 18.45: Hang-

képek a középiskolai labdarugó mérkőzésről. Beszél: Pluhár István. 19.15: Szórakoztató hangle-

mezek. 18.45: Nővényegészségügyi időszerű ta-

nácsadó. 20.15: Hírek. 20.25: Mozart Prágában, előadás hanglemekkel. 21.10: Elbeszélés. 21.40:

„Cinkapannától a Rajkózenekarig.” 22.40: Hírek, időjárás-

jelentés. 23.10: Heinemann Sándor jazz-

zenekara. 24: Hírek idegen nyelveken. 24.25: Kiss Lajos és Kiss Béla cigányzenekara muzsikál. 1.05: Hírek.

Budapest. II. 17.15: Filmdalok és jazz számok hang-

lezéről. 19.15: Angol nyelvoktatás. 19.45: Má-

thé Jolán az operaház tagja énekel zongora kísé-

rettel. 21: Hírek, ügétverseny eredmények, hí-

rek szlovák és ruszin nyelven. 21.25: Hangleme-

zek. 22.45: Időjárásjelentés.

PÉNTEK, JUNIUS 14.

Bucuresti. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 12.00:

Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészség-

ügyi tanácsok. 12.10: Szórakoztató hanglemek. 12.50:

Hanglemek. 13.20: Időjelzés, előadások, mű-

vészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: Motoi

Petrica zenekara. 14: Rádió ujság. 14.20: Motoi

Petrica zenekara folytatja műsorát. 15: Rádióhí-

rek, különféle közlemények. Rádió Románia. 19:

Időjelzés, időjárásjelentés. 19.01: Műszaki pósta.

19.16: Nagy székesegyházak énekkara hangle-

mezéről. 18.45: Magyar nyelvű hírek. Rádió Romá-

nia és Rádió Bucuresti. 19.55: Előadás. 20.15:

Zongora hangverseny. 20.45: Rádió ujság. 21.15:

Don Pasquale, Donizetti háromfelvonásos vígope-

rájának közvetítése hanglezéről. A második fel-

vonás után (22.15—22.30:) rádió ujság, sport.

23.10: Nagy karmesterek hanglezéről: Elgar,

Rachmaninoff, Strawinsky. 23.45: Francia, né-

met, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.40: Torna. 8.00: Hírek, hanglemek.

11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 12.10: Nemzetközi

vízjelzőszolgálat. 13: Harangszó, időjárásjelentés.

13.10: A Hunyadi János 9. honvéd gyalogezred

fúvószenekara Szegedről. Közben 13.40: Hírek.

14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés.

14.30: Dankó Pista nótái és szegedi népdalok.

15.30: Hírek. 17.10: Hangképek a szegedi cser-

készletről. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hí-

rek. 18.15: Seta Szeged városában, Hangfelvétel.

19.15: Antos Kálmán székesegyházi zeneigazgató

bámba. A gyermek nálam alszik, amíg anyja vissza-

tér.

— Yes, lady, — hajolt meg a szobalány és ment.

Nemsokára eszembe jutott, hogy elalvás előtt

mindig magamhoz ölelem Lisbet nevű bábumat és

arra gondoltam, hogy másképpen nem tudnék el-

aludni. Kértem Annie nénit, engedje meg, hogy

Lisbetért menjek.

Amikor hálószobámba léptem, már ott volt

George, a kertész és segített a szobalánynak az

ágyam elvitelében. Amikor ott termettem, éppen

nagy suttogásban voltak. Félfüllel hallottam, hogy

anyámról, apámról és az utazásról beszélgettek hal-

kan. Amikor engem megláttak, azonnal elhallgat-

tak, de láttam, hogy az arcukon gúnyos mosolygás

ül.

Napok multak. Annie néni ebben az időben na-

gyon kedves volt hozzám. Sokat foglalkozott velem.

De amikor az anyámról kérdezősködtem és tudni

akartam, hová utazott és mikor jön vissza és hogyan

hívják az anyám nagynénjét, aki megbetegedett, so-

hasem válaszolt és mindig másról beszélt.

Körülbelül két hét múlva egy napon hallani le-

hetett a kikötő felől a Sirály szirénáját.

Hazaérkezett az apám. Nagyon megörvendtem,

mert gondoltam, hogy a sziréna ismerős hangjára

akárhol is van anyám a távolban, mégis csak itthon

terem.

Annie néni szokatlanul ideges volt.

Akkor történt először, hogy anyám nem várta

apámat házuk kapujában.

— Hol van Lola — kérdezte apám Annie né-

nit és közben nem is vett észre engemet.

— Anyám már régen elutazott, — szóltam gyor-

san, hogy észrevétessem magamat apámmal, —

mert a nagynénje megbetegedett.

Apám nagy szemeket meresztett és csodálkozva

kérdezte Anniétől:

— Mit beszél a gyermek? Lola elutazott?

— És apám még mindig nem csókolt meg engem

és nem nyult a zsebébe, hogy onnan addig is valami

szépet vegyen ki részemre, mielőtt bőröndjeit haza-

hozzák.

— A gyermek a valót mondja, — felelt Annie

néni.

Akkor láttam, hogy papírlapot tart a kezében,

amelyet apám felé tart. Ráismertem a papírlapon

orgonahangversenye a szegedi Fogadalmi tem-

plomból. 19.30: Szeged a magyar irodalomban.

19.50: A Hunyadi János 9. honvéd gyalogezred

zenekara. 20.15: Hírek. 20.25: Konkoly Kál-

mán beszélget dr. Szentgyörgyi Albert Nobeldi-

jas szegedi egyetemi tanárral, Hangfelvétel.

20.45: Előadás. 21.05: Pálffy József dr., Szeged

polgármesterének köszöntője. 21.15: A szegedi

Filharmonikus Egyesület hangversenye. 22.40:

Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Boldizsár Kálmán

cigányzenekara. 24: A City tánczenekar játszik.

1.05: Hírek.

Budapest II. 19.50: Gyorsírótanfolyam. 21: Hírek.

21.25: A Rádió Szalónzenekara. 22.25: „Egy po-

hár víz”. Elbeszélés. 22.55: Időjárásjelentés.

SZOMBAT, JUNIUS 15.

Bucuresti. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 12.00:

Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészség-

ügyi tanácsok. 12.10: Szórakoztató hanglemek. 12.50:

Opera kórusok hanglezéről. 13.20: Idő-

jelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek,

sport. 13.30: A rádió zenekara. 14: Rádió ujság.

14.20: A rádió zenekara folytatja műsorát. 15:

Rádióhírek, különféle közlemények. Rádió Romá-

nia. 18: Országőrök órája. 19: Időjelzés, időjárás-

jelentés. 19.01: Művelődési aktualitások. 19.16:

Jazz-zenekar. 19.55: Magyar nyelvű hírek. Rádió

Románia és Rádió Bucuresti. 20.05: Előadás. 20.20

Prckopieni Pavel énekel. 20.45: Rádió ujság.

21.05: A rádió postája. 21.20: Könnyű olasz zene.

22.10: Rádió ujság, sport. 22.30: Könnyű olasz

zene. 23: Szórakoztató hanglemek. 23.45: Fran-

cia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.40: Torna. 8.00: Hírek, hanglemek.

11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 12.10: Nemzetközi

vízjelzőszolgálat. 13: Harangszó. Időjárásjelentés.

13.10: Farkas Sándor cigányzenekara. Közben

13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizál-

lásjelentés. 14.30: Hanglemek. 15.30: Hírek.

17.15: Mera Panka meséi. 17.45: Időjelzés, időjá-

rásjelentés, hírek. 18.15: Suki Tóni cigányzene-

kar. 18.45: Előadás. 19.10: A Rádió Szalónzene-

kar. 20: Külügyi negyedóra. 20.15: Hírek. 20.45:

Lóversenyeredmények. 20.50: A magyar-svéd tár-

saság ünnepi hangversenye. 22.40: Hírek, időjá-

rásjelentés, 23.10: Szórakoztató hanglemek. 24:

Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

24.20: Toll Árpád és cigányzenekara és a Rajkók

zenekara játszik. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.45: Mezőgazdasági félóra. 21: Hí-

rek, lóversenyeredmények. 21.25: „Liszt Ferenc

Pozsonyban”. Felolvasás. 21.55: Budapesti Vonós-

négyes. Hanglemek. 22.40: Időjárásjelentés.

anyám széttépett levelére, amelynek apró részecs-

kéit Annie néni gondosan összeragasztotta.

Apám gyorsan átfutotta a levelet, aztán sokáig

mereven és hangtalanul nézett maga elé. Arca olyan

borzasztó volt, amilyenek még sose láttam. Elkép-

zeltem, hogy olyan arcot vághatott Robin Hood, a

mikor a mesebeli hercegkissasszonyt elrabolták tőle.

Olyan illesztő volt, hogy sem Annie néni, sem

pedig én nem mertünk szólni. Remegtünk.

Végre apám olyan hangon, mintha messziről

jött volna, ennyit mondott:

— Utazom utána, megkeresem.

— Én is veled megyek, apám. Ugye megenge-

ded?

Ezt kérdeztem és előre örültem, hogy anyámhoz

mehetek vele.

Apám tulajdonképpen csak most vett észre en-

gemet.

Lehajolt, hozzám, megsímogatta a hajamat és

hárha arca halvány maradt, még mosolygott is, ami-

kor megcsókolt:

— Dehogy is viszlek el, anygalkám. Nem neked

való a fárastó utazás. Te szépecskén idehaza ma-

radsz és vársz, amíg anyáddal hazajövök. Tudom,

nem fogsz unatkozni, mert igen sok új érdekes játé-

kot hoztam neked. Nesze, itt van addig is valami,

amíg a bőröndöket elhozzák.

Az egyik zsebéből édességeket vett elő, a má-

sikból, pedig három ezüsből való kicsi majmcskát.

— Ezeket a majmcskákat Captownból hoztam

neked. Nézd csak, ha hasukra, vagy hátukra fekte-

tem, vagy ha a fejük tetejére állítom őket, mindig

talpra szökkelnek és röhögnek.

Megmutatta, hogyan kell a három ezüst maj-

mcskával játszani. És velem hahotázott, amikor:

hangosan fölnevettem.

Aztán szólt Annie néni:

— Csomagolj nekem szükséges holmút, valami

kis táskába. Addig megfürdöm és átöltözöm.

Hollandia kincsei német kézen

Bizonyára nem véletlen, hogy Hágában, a történelmi nevezetességű lovagteremben, a „Ridderzaal“-ban adták át a holland katonai felségjogokat Christiansen német repülőlabor-noknak, a végrhajóhatalmat pedig Seyss-In-quart német birodalmi miniszternek.

Hága kellős közepén áll egy öreg vár: Binnenhofnak hívják. Tetején egy magas árbócrúdon hosszú évszázadokon át a narancs színeket lengette a szél. Körülötte az Yjver vízen sárlyok röpdösnek. Ennek a vöröstéglás várnak érdekese a története. Mikor IV. Ince pápa 1247-ben, az akkor még kis holland grófság éléről Vilmos grófot német királlyá választotta, ő építtette a Binnenhofot. Attól kezdve nem is évszázadkint, de azt mondhatnánk, hogy évtizedenkint szerepet játszott Binnenhof vára a történelemben. Például 1559-ben, a Binnenhof vöröstéglás falai között kiáltotta ki Oránia hercege: Wilhelm von Nassau, a nagy befolyású német főúr — a hollandusokat szabad és független néppé! Azóta Németalföldet a Binnenhof várából kormányozták. A vár tornyos templomából tróntermet építettek, különböző szárnyaiban pedig a holland minisztériumokat és a kétkamarás holland parlamentet helyezték el.

Most — mint igen sok esetben, amikor idegenek tartózkodtak Ridderzaalban, — a trónt, amelyről Vilma királynő minden szeptember harmadik keddjén megnyitja a holland parlamentet, lebonthatták. De az ósrégi teremben az emelvényt eltolni, lebontani nem lehet. Délszaki növények díszítik állandóan ezt az óriási termet, amelyben ezúttal a holland állam katonai megszállásának hivatalos bejelentésére vonatkozó határozatok hangzottak el. A Ridderzaalal szomszédos „bagolyvárban“ rendezték be a német íródákat. A vasajtók, keresztfolysók misztikus, érdekes birodalmában a hollandok helyett ezúttal német hatóságok székelnek.

A hágai Binnenhof és a tornyos Ridderzaal Hollandia legféltettebb „kincsei“ közé tartozik. Természetes, hogy a megszálló háderő elsősorban a legfontosabb és legértékesebb pon-

tokra állította fel őreit. Így, mint a hírek mondják, erős német csapatok tartják megszállva az úgynevezett

„európai Amerikát.“

Hollandia híres vármegyéje: Noord-Brabant közvetlenül a belga határ mellett fekszik. Békeidőben itt mintegy ötezer négyzetkilométernyi területen kilencszázezer holland élte világát. Nagyszerűen megszervezték mindennapi életüket. Paradicsomot varázsoltak Noord-Brabantból. Valóságos „európai Amerikát!“ A dolgozók és termelők Amerikáját...

Az „európai amerikának“ Eindhoven a „fővárosa“. Az eindhoveni rádió-gyárban évente 100 millió villanykörtét gyártanak. Itt találják fel az áramot nem fogyasztó villanykörtét is. Az eindhoveni szivardoboz-gyár évente 1000 millió szivardobozt készít. A hatalmas szövőgyárakból indították világhódító útjára a legszebb brabanti gyapjúszövetet. Az óriási műselyem-gyárakban fából készítették a műselymet. Egy eindhoveni szakember eljárása szerint szurkos fenyőből előbb cellulosé, abból papírtömeg készül, a papírlapból állítják elő azután érdekes kémiai eljárások útján azt a pépet, amelyből az eindhoveni gépek a műselyemszálat fonják. A selyemszárból gyártják a ruhaanyagot, bútor-szövetet, függönyt, falitapétát, pullovert és bébi-

kelengyét. Az „európai Amerikában“ a kis borjúbőrét, mielőtt a borjú megszületett volna, műszarvasbőrként használják fel. Itt dolgozik Európa legnagyobb vérliszt és csontfeldolgozó üzem. Általában Eindhovenben az emberi tudás, akarat, felkészültség csodálatos eredménnyel lehetett találkozni.

Az „európai Amerika“ német kézre jutásának hordereje ma még felmérhetetlen. Eindhoven, valamint a Noord-Brabant vármegye aránylag keveset szenvedett az ötnapos német-holland háború alatt.

Nagy kár érte például a híres westlandi üvegházvárost, ahol négymillió négyzetkilométernyi területet foglalnak el a nagyszabású üvegházak. Westlandban — egy angol szőlőbarát egy alkalommal megszámálta — kétmillió üvegházablak mered a látogatóra! Itt él a hollandok hatalmas szőlőtelepe — üvegbura alatt! Általában Westland a világ leghíresebb minatatelepei közé tartozott. Westlandot úgy emlegették, mint ahol pontos benyomást kaphat az ember arról, hogy agrárhajlamú, úgynevezett „kisemberek“ mire képesek, ha az adott helyzeteket becsülettel akarják kihasználni. Westlandban például — parancsra éret a szőlő. Az anyaföldet, ha belefáradt a túlságos megterhelésbe, mesterségesen gőzzel felfrissítették, az elfáradt földnek valóságos gőzfürdőt adtak. A westlandi üvegházakban örökös szőlőszüret volt. A német-holland háború most a westlandi világhíres gazdaságot is alaposan megrongálta.

Legtöbbet szenvedtek a háboruban a holland kikötők

Rotterdam kikötője teljesen használhatatlanná vált. Az ijmuideni világhíres szilip, amelyet örökidőre építettek, bombatalálat révén megrongálódott. A vlissingeni kikötő körül tízhűsz hajóroncs fekszik. A holland kikötők felé Görögország, Észak- és Dél-Amerika, Jáva, Borneo, Kis-Ázsia csak úgy öntötte a különböző árukat. A legtöbb fa és petróleum, a legtöbb tea és dohány, a legnagyobb mennyiségű kapok, bőr, kinin, kakaóbab, kaucsuk stb. a holland kikötőkbe érkezett Európa számára idegen föld-

részekről. Európa és a világ száznyolcvan különböző pontja között bonyolították le az utasforgalmat a holland hajósok. Most a holland hajózásnak egyelőre vége.

Hollandiában óriási értékek jutottak német kézre. A hollandok még csak ezután ébrednek majd arra a tudatra, hogy mit jelent számukra, hogy egyrészt háborúba keveredtek hatalmas szomszédjukkal, másrészt, hogy ezt a háborút elvesztették.

Kelemen Ernő

APRÓ HIRDETÉSEK

Alkalmazás

15--16 éves fiatal leány szobaleány-nak, bejáró szakácsnő mellé felvétetik. Jelentkezni délután 1--3 óráig II., Str. Petru Tegle 1. földszint 3. 1002

Perfekt mindenek szakácsnő éves bizonyítványokkal 15-re felvétetik. I., Str. Paris 2. I. emelet. 1073

Allást keres

Kárpitos olesón házakhoz ajánlkozik, függönyt szerelést, linoleum lerakást, bútorcsomagolást vállal. Str. Fröbl. 41 ajtó 10. 1065

Jól főző mindenek jó bizonyítványokkal állást keres. Érdeklődni a kiadóban. 1001

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle kósmint, kósmint-tejszappant és kósmintpudert, három színben. Kapnátó kizárólag a

Városi

gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz“ az Arany Szarvas épületben I. Piata I. C. Brătianu.

Hirdessen a Déli Hírlap-ban

Adas-vétel

Eladó Kardos-telepen, telekkönyvezett ház és telek. Bővebbet Colonia Kardos Str. III. 257. a tulajdonosnál. 1005

Új családi ház III. Ulpia Traian 99. kettő szoba, előszoba, konyha, élekkamra, 240.000 leiért. Bővebbet III., Ion Văsiu 4. Telefon: 20--22. 1070

Vennék egy jó állapotban lévő 3-as számú szőlőprést. Róth tanító Búziás. 1072

Dura elem I.-t 15! Super elem patent 15 lei. Cristal elem 14 lei. Rádióhallgatóknak engedmény. Veszek: használt kerékpárt, varrógépet és gyermekkosít „Motorica“ Arad. 214

Ebédlő, szép, fekete tölgyfából eladó. V. Geml u. 8. 1068

Gyermekkosít sötétkét, vagy bordó színben, csak kifogástalan állapotban megvételre keresek. II., Str. Dorobantilor 62. 1001

Lakás

Keresek vízvezetékekkel ellátott, lehetőleg külön telken, alábbi helyiségekkel rendelkező házat bérbé, Gyárvaros, vagy Józsefvárosban, centrumhoz közel. Gyárüzemnek megfelelő, egy nagyobb és egy kisebb helyiség, raktárhelyiség, istálló és 2--3 szobás, fürdőszobás lakás. Ajánlatokat „Hosszúlejárattal szerződéssel“ jellegre a kiadóba kérek. Ügynököket díjazok. 1069

A Temesvári Bank épületében modern 5 szobás lakás kiadó. Bővebbet a Temesvári Bank házközvetőségénél. 830

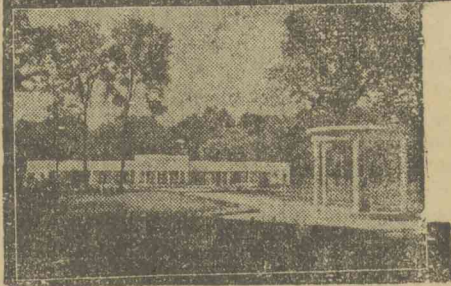
Különjelen

Fehérnemű javítást, harisnya stopolást háznál és házon kívül, esetleg írodakarítást is vállalok. I., Str. Marasesti 12. 1027

Bérháztulajdonos, középkorú, önálló özvegy kereskedő független házias nőnek örökre gondtalan megélhetést nyújt. Felvilágosítást: Bizony ügynőkség Timisoara. Str. Văcărescu 11. 1053

Irodának, műhelynek, vagy raktárnak alkalmas 2 szoba azonnal kiadó. I., Str. Lonovici 2. 1071

BĂILE LIPOVA - BANAT

Gyógyít: érelmeszesedést, szív, vérnyomás, reuma, idegrendszer, máj és vese, vérszegénység és női bajokat
Szezón: május 1-től október 15-ig

A temesvári uri közönség kedvenc találkozó helye
Sovatan a Birák Háza Étterme
(Casa Magistratilor). Ugyanott a háznál gyönyörű fekvésű teljesen modern szobák kaphatók.
Bérlő: HAUNOLDNE.

PETROLEGGER

megszünteti a hajhullást megállítja a korpázást